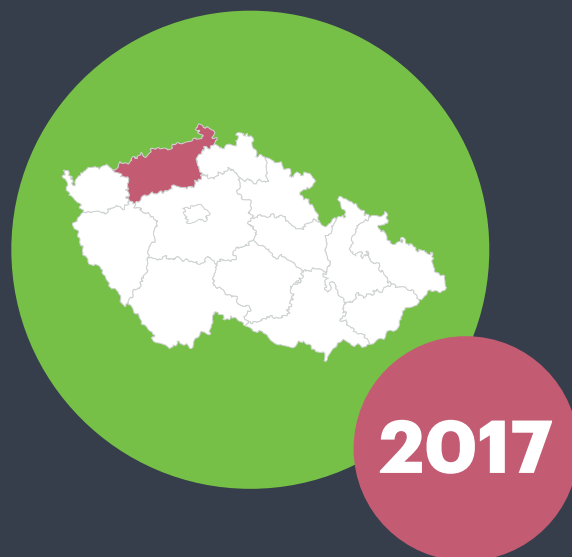

Zpráva o životním prostředí v Ústeckém kraji

Zpracovala

CENIA, česká informační agentura životního prostředí

Celková redakce

T. Kochová a L. Hejná

Autoři

E. Čermáková, T. Kochová, J. Mertl, T. Myšková, J. Pokorný, M. Rollerová, V. Vlčková

Mapové výstupy

Mapový podklad vytvořen na základě dat ArcČR 500 v. 3.0 a na základě dat sčítacích obvodů a budov ČSÚ. Tematický obsah vytvořen z dat poskytnutých institucemi uvedenými jako zdroj u jednotlivých map.

Autoři: L. Rejentová, Z. Stein

Fotografie na straně 6

Labský kaňon

Zdroj: Fotobanka Ústeckého kraje, M. Rak

Fotografie na straně 14

© Alfred Albers, WaterPIX /EEA

Fotografie na straně 41

© Rijad Tikvesa, WasteSMART /EEA

Autorizovaná verze

© Ministerstvo životního prostředí, Praha

ISBN 978-80-87770-63-4

Kontakt

CENIA, česká informační agentura životního prostředí

Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10

info@cenia.cz, <http://www.cenia.cz>

Sazba a úprava

Daniela Řeháková

Obsah

Úvod	4
Data a jejich dostupnost	5
1 Charakteristika kraje	6
2 Ovzduší	10
2.1 Emisní situace	11
2.2 Kvalita ovzduší	12
3 Voda	14
3.1 Jakost vody	15
3.2 Vodní hospodářství	17
4 Příroda a krajina	19
4.1 Využití území	20
4.2 Ochrana území a krajiny	22
4.3 Natura 2000	23
5 Lesy	24
5.1 Druhová a věková skladba lesů	25
6 Zemědělství	27
6.1 Ekologické zemědělství	28
7 Průmysl a energetika	29
7.1 Těžba	30
7.2 Průmysl	32
7.3 Spotřeba elektrické energie	34
7.4 Vytápění domácností	35
8 Doprava	37
8.1 Emise z dopravy	38
8.2 Hluková zátěž obyvatelstva	40
9 Odpady	42
9.1 Produkce odpadů	43
Další informace k aktivitám a problémům řešeným v rámci kraje v oblasti životního prostředí	45
Seznam zkratk	48

Úvod

Zprávy o životním prostředí v krajích ČR jsou počínaje rokem 2015 (tedy počínaje zprávami o životním prostředí v krajích ČR za rok 2014) každoročně zpracovávány na základě zákona č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů.

Zprávy o životním prostředí v krajích ČR se zabývají charakteristikou stavu a vývoje životního prostředí v jednotlivých krajích ČR, jejich aktuálními problémy a aktivitami. Představují významný podklad informací pro politické činitele, odborné pracovníky státní a veřejné správy, i pro širokou veřejnost na národní a regionální úrovni.

Zpracováním těchto zpráv je pověřena CENIA, česká informační agentura životního prostředí. Zprávy jsou zveřejněny v elektronické podobě (<http://www.cenia.cz>, <http://www.mzp.cz>) a jsou rovněž distribuovány na USB nosičích spolu se Zprávou o životním prostředí ČR 2017 a Statistickou ročenkou životního prostředí ČR 2017.

Data využitá v této zprávě jsou publikována a aktualizována na webovém portále Informačního systému statistiky a reportingu (<https://issar.cenia.cz/>).

Data a jejich dostupnost

Zprávy o životním prostředí v krajích ČR jsou zpracovány na základě rezortních a mimorezortních dat dostupných pro daný rok hodnocení.

Vzhledem k systému získávání a zpracování dat nejsou některá data pro indikátory dostupná v době uzávěrky těchto zpráv.

Využití území bylo vyhodnoceno dle souhrnných dat katastru nemovitostí, veřejného registru půdy LPIS a databáze CORINE Land Cover vytvořené pomocí metod dálkového průzkumu Země. Metodika pořizování dat z těchto tří zdrojů se liší, a proto výsledky nejsou zcela srovnatelné, dohromady ovšem poskytují komplexní a navzájem se doplňující informaci. Katastr nemovitostí představuje evidenční stav parcel, veřejný registr půdy LPIS stav zemědělské půdy, na kterou jsou žádány dotace, a databáze CORINE Land Cover představuje krajinný pokryv, avšak s tím omezením, že minimální velikost mapovací jednotky 25 ha může v důsledku generalizace poněkud zkreslit podíly jednotlivých kategorií.

Průmysl – IPPC – Zařízení, která spadají do režimu IPPC (integrovaná prevence a omezování znečištění, z angl. Integrated Pollution Prevention and Control), jsou velké průmyslové a zemědělské podniky, výrobci potravin a krmiv, provozovatelé skládek, spaloven atd., které jsou definovány v příloze č. 1 zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci. Pro provoz těchto zařízení je nutné integrované povolení. Integrované povolení je rozhodnutí, kterým se stanoví podmínky k provozu zařízení. Vydává se namísto rozhodnutí, stanovisek, vyjádření a souhlasů vydávaných podle zvláštních právních předpisů v oblasti ochrany životního prostředí a ochrany veřejného zdraví a v oblasti zemědělství, pokud to tyto předpisy umožňují. Integrovaná povolení reagují na aktuální situaci v zařízeních, proto při změně technologie či právních předpisů dochází k přezkoumání a případné změně integrovaného povolení. U jiných zařízení se vydávají nová povolení, či naopak povolení zanikají. Data týkající se IPPC v těchto zprávách jsou aktuální k 31. 12. 2017.

Emise z dopravy – Data celkových emisí z dopravy, ze kterých je stanoven podíl dopravy na emisní bilanci, nezahrnují emise z nedopravních mobilních zařízení, které jsou však součástí kategorie zdrojů REZZO 4 sledované v rámci celkové emisní bilance zveřejňované ČHMÚ.

Hluková zátěž obyvatelstva – Data k hlukové zátěži byla pořízena v rámci 3. kola strategického hlukového mapování, které se provádí dle požadavků směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/49/ES o hodnocení a řízení hluku ve venkovním prostředí, kdy je ČR jako členský stát EU povinna pořizovat strategické hlukové mapy a navazující akční plány. Strategické hlukové mapy se pořizují v pravidelných pětiletých cyklech nebo i dříve, dojde-li k podstatnému vývoji hlukové situace v posuzovaném území. SHM se pořizují pro hluk v okolí stanovených hlavních pozemních komunikací, hlavních železničních tratí, hlavních letišť a v aglomeracích.

Odpady – Zdrojem dat je Informační systém odpadového hospodářství MŽP (ISOH). Zpracovatelem dat je CENIA. Pro výpočet indikátorů na obyvatele byl použit střední stav obyvatelstva ČR dle ČSÚ.

Charakteristika kraje

1 | Charakteristika kraje

Západ Ústeckého kraje tvoří Krušné hory, severovýchod kraje Děčínská vrchovina (oblast Krušnohorská hornatina), směrem do vnitrozemí navazují Doupovské hory, Mostecká pánev a České středohoří (Podkrušnohorská oblast). Nejjižnější partie kraje vyplňuje Rakovnická pahorkatina (oblast Plzeňská pahorkatina), na kterou směrem k východu navazuje Džbán (Brdská oblast), Dolnooharská tabule (oblast Středočeská tabule) a Ralská pahorkatina (oblast Severočeská tabule). V severní části kraje se nachází Šluknovská pahorkatina a Lužické hory (Krkonošská oblast), Obr. 1.2. Nejvyšším vrcholem ležícím na území Ústeckého kraje je vrchol Macecha (1 113 m n. m.) v Krušných horách, nejvyšší bod kraje se však nachází na úbočí Klínovce ve výšce 1 225 m n. m. Nejnižším bodem kraje je hladina Labe u Hřenska (115 m n. m.). Většina území je odvodňována do Severního moře Labem a jeho přítoky.

Nejvyšší partie kraje (Krušné hory) náleží do velmi chladné a chladné oblasti, zbývající část území do mírně teplé a teplé klimatické oblasti. Nejnižší partie kraje patří do velmi teplé klimatické oblasti (Obr. 1.3).

Příhraniční poloha kraje poskytuje možnost vzájemné spolupráce jak v oblasti environmentální, tak hospodářské v rámci euroregionů Krušnohoří, Labe a Nisa.

Tabulka 1.1

Ústecký kraj v číslech, 2017

Krajské město	Ústí nad Labem
Rozloha [km ²]	5 335
Počet obyvatel	821 080
Hustota zalidnění [obyv.km ⁻²]	154
Počet obcí	354
Z toho se statutem města	59
Největší obec	Ústí nad Labem (93 040 obyv.)
Nejmenší obec	Staňkovice (40 obyv.)

Zdroj: ČSÚ

Obr. 1.1

Přírodní poměry

Zdroj: CENIA

Obr. 1.2

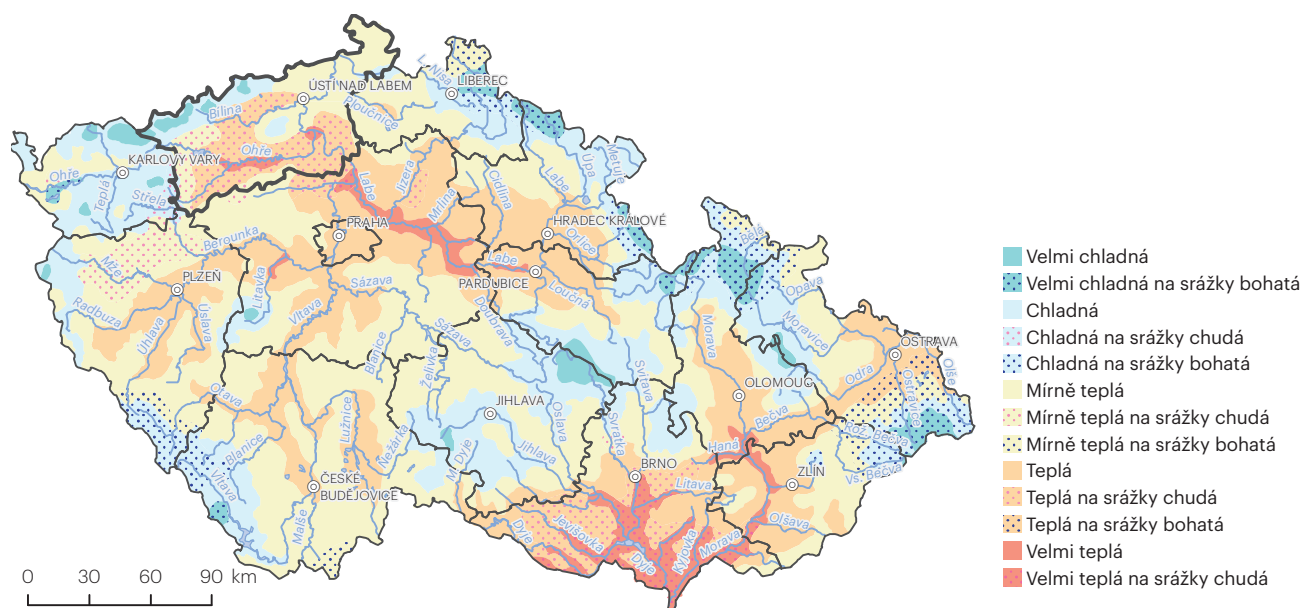
Geomorfologické členění

Zdroj: MŽP

Obr. 1.3

Klimatické oblasti

Zdroj: VÚKOZ, v.v.i.

2

Ovzduší

2.1 | Emisní situace

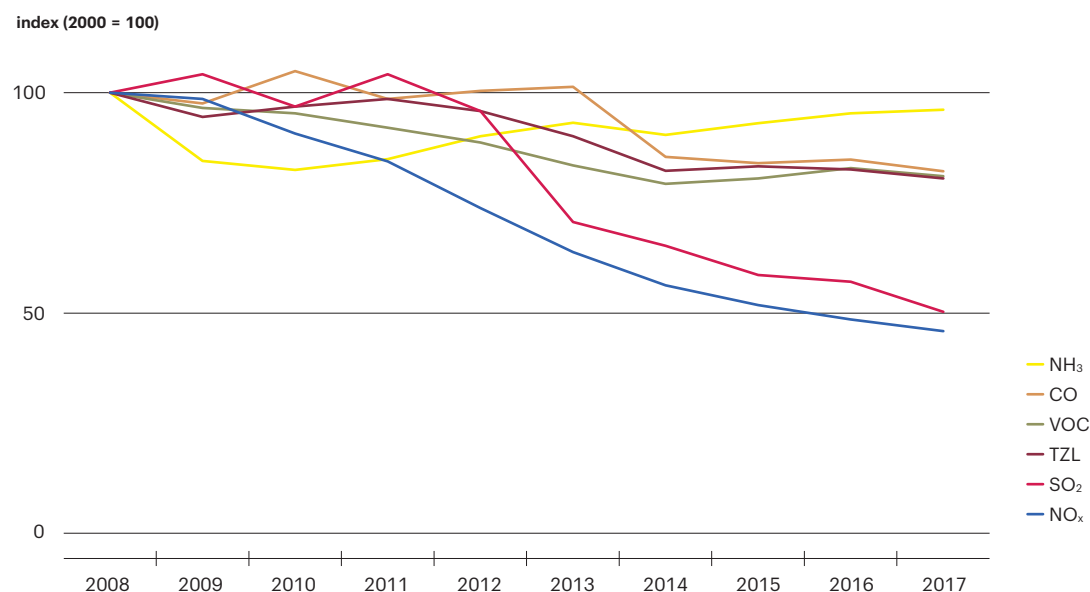
Emise znečišťujících látek v Ústeckém kraji v období 2008–2017 celkově klesaly (Graf 2.1.1). Největší pokles byl v průběhu hodnoceného období zaznamenán u emisí NO_x , a to o 54,1 %. Celkově má kraj nadprůměrnou emisní zátěž na jednotku plochy kraje oproti celorepublikovému průměru, v případě emisí SO_2 je emisní zátěž dokonce 4krát vyšší, což je způsobeno průmyslovým charakterem kraje.

Emise TZL vyprodukované v Ústeckém kraji (celkově 6,9 tis. t v roce 2017) pocházely především z malých stacionárních zdrojů znečišťování (72,3 %), mimo jiné i z vytápění domácností, stejně tak emise CO (jejichž celkový objem činil 37,9 tis. t) byly emitovány zejména touto kategorií zdrojů (64,1 %). Převažujícím zdrojem emisí SO_2 (celkově 27,5 tis. t) a emisí NO_x (28,2 tis. t) byly v kraji velké průmyslové a energetické provozy včetně výroby elektřiny a tepla (94,0 %, resp. 82,8 %).

Emise NH_3 s celkovou produkcí 3,3 tis. t souvisely v kraji zejména se zemědělskou činností (93,9 %), především s chovem hospodářských zvířat. Vznik emisí VOC (16,2 tis. t) byl vázán na používání a výrobu organických rozpouštědel (73,5 %).

Graf 2.1.1

Vývoj emisí znečišťujících látek [index, 2000 = 100], 2008–2017

Emise TZL, VOC a NH_3 z plošných zdrojů byly do krajů rozpočteny odborným odhadem.

Zdroj: ČHMÚ

2.2 | Kvalita ovzduší

Na kvalitu ovzduší v Ústeckém kraji mají nepříznivý vliv průmyslové a energetické podniky, lokálně rovněž vytápění domácností a doprava. Koncentrace znečišťujících látek jsou ovlivňovány rovněž aktuálními meteorologickými podmínkami.

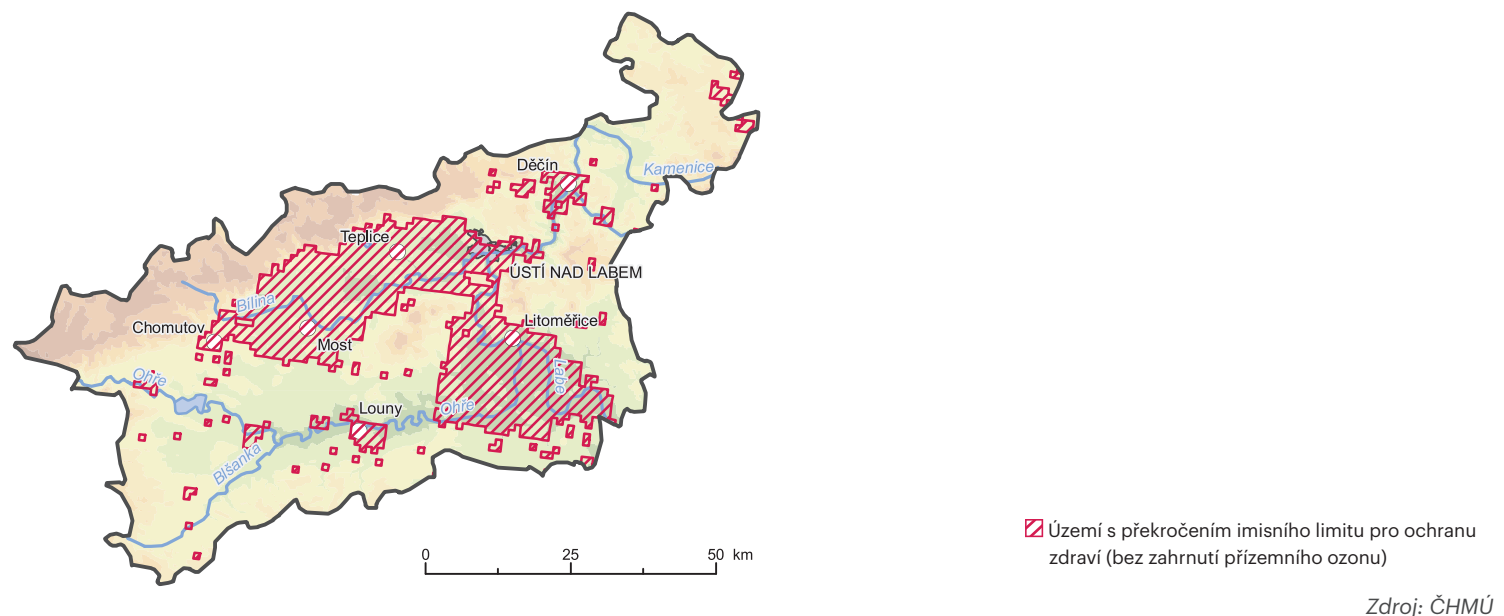
Imisní limit pro 24hodinovou koncentraci PM_{10} ($50 \mu g \cdot m^{-3}$, maximální povolený počet překročení za kalendářní rok je 35krát) byl v roce 2017 v kraji překročen na celkem 6 stanicích. Imisní limit pro ochranu lidského zdraví vyjádřený denními 8hodinovými klouzavými průměrnými koncentracemi ozonu ($120 \mu g \cdot m^{-3}$) byl v roce 2017 překročen na 3 stanicích v kraji, a to v Rudolicích v Horách, Sněžníku a Teplicích. Imisní limit ($1 ng \cdot m^{-3}$) pro roční průměrnou koncentraci B(a)P byl v kraji v roce 2017 překročen na 1 lokalitě, a to v Doksaněch. Ostatní imisní limity nebyly na stanicích sítě imisního monitoringu v kraji překročeny.

Ucelenou informaci o kvalitě ovzduší na území Ústeckého kraje udává mapa oblastí s překročením imisních limitů bez zahrnutí přízemního ozonu¹ (Obr. 2.2.1). Dle tohoto vymezení došlo v roce 2017 na celkem 24,5 % území kraje k překročení imisního limitu pro alespoň jednu znečišťující látku. Při hodnocení kvality ovzduší se zahrnutím přízemního ozonu² se v roce 2017 jednalo o 47,1 % území kraje (Obr. 2.2.2).

Hlavním nástrojem pro řízení kvality ovzduší v Ústeckém kraji je tzv. Program zlepšování kvality ovzduší zóna Severozápad – CZ04³.

Obr. 2.2.1

Oblasti kraje s překročenými imisními limity pro ochranu zdraví bez zahrnutí přízemního ozonu, 2017

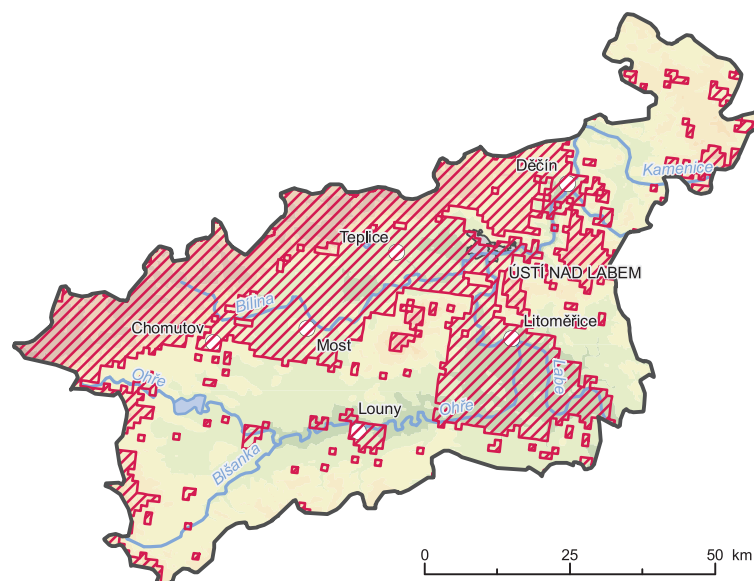
¹ Zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, příloha č. 1, bod 1+2+3: překročení imisního limitu bez přízemního ozonu pro alespoň jednu uvedenou znečišťující látku (SO_2 , CO, PM_{10} , $PM_{2.5}$, NO_2 , benzen, Pb, As, Cd, Ni, benzo(a)pyren).

² Zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, příloha č. 1, bod 1+2+3+4: překročení imisního limitu včetně přízemního ozonu pro alespoň jednu uvedenou znečišťující látku (SO_2 , CO, PM_{10} , $PM_{2.5}$, NO_2 , benzen, Pb, As, Cd, Ni, benzo(a)pyren, O_3).

³ Programy zlepšování kvality ovzduší jsou dostupné na webové adrese MŽP: http://mzp.cz/cz/programy_zlepsovani_kvality_ovzduisi.

Obr. 2.2.2

Oblasti kraje s překročenými imisními limity pro ochranu zdraví se zahrnutím přízemního ozonu, 2017

Území s překročením imisního limitu pro ochranu zdraví (se zahrnutím přízemního ozonu)

Zdroj: ČHMÚ

3

Voda

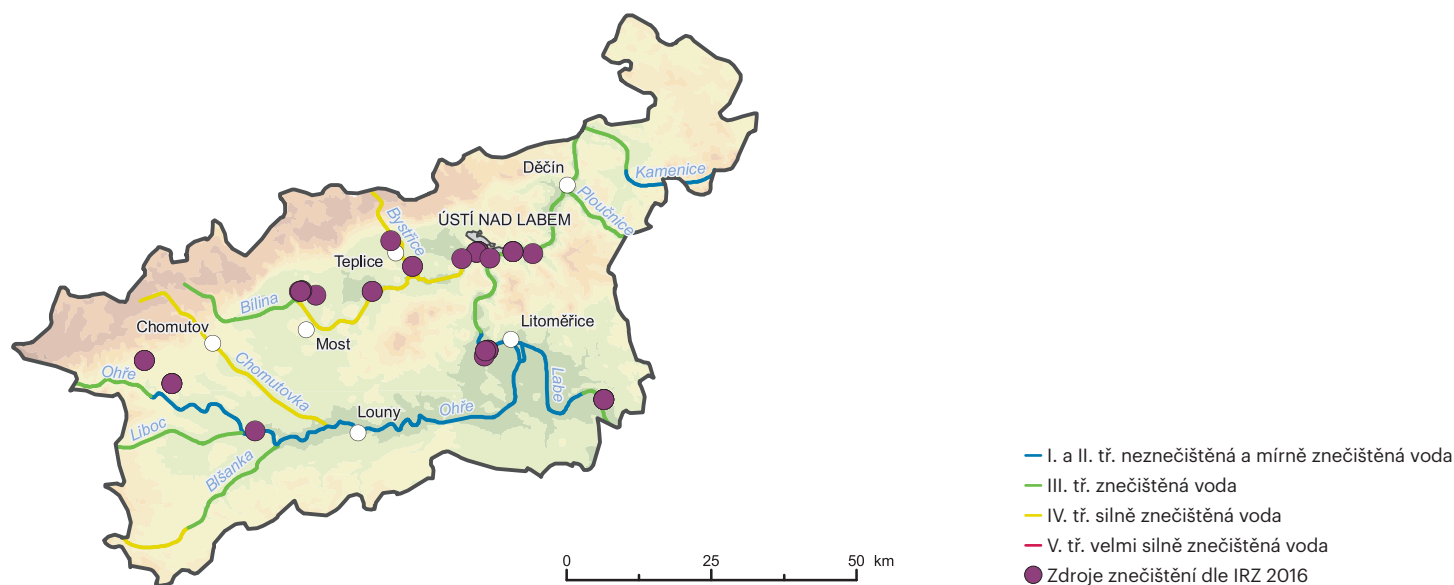
3.1 | Jakost vody

V Ústeckém kraji je dlouhodobě jakost toků hodnocena mezi II. a IV. třídou jakosti. Oproti předchozímu hodnocení období došlo v letech 2016–2017 ke zhoršení stavu na III. třídu (silně znečištěnou vodu) na části Labe a v horním úseku řeky Ohře. Jakost vod na území kraje je výrazně ovlivněna průmyslovou činností a těžbou, také se zde nacházejí významné zdroje komunálního znečištění (Obr. 3.1.1). Jakost vody v tocích je ovlivněna i nízkými průtoky.

V rámci monitoringu koupacích vod bylo v Ústeckém kraji v koupací sezoně 2017 sledováno 18 profilů. Zhoršená jakost vody byla zjištěna v rybníku Chabařovice, rybníku Chmelař, ve zbytkové jámě lomu Barbora a v koupališti Vysoká Pec. Na ostatních sledovaných profilech se po celý rok udržela voda vhodná ke koupání, bez výhrad nebo se zhoršenými smyslově postižitelnými vlastnostmi (Obr. 3.1.2).

Obr. 3.1.1

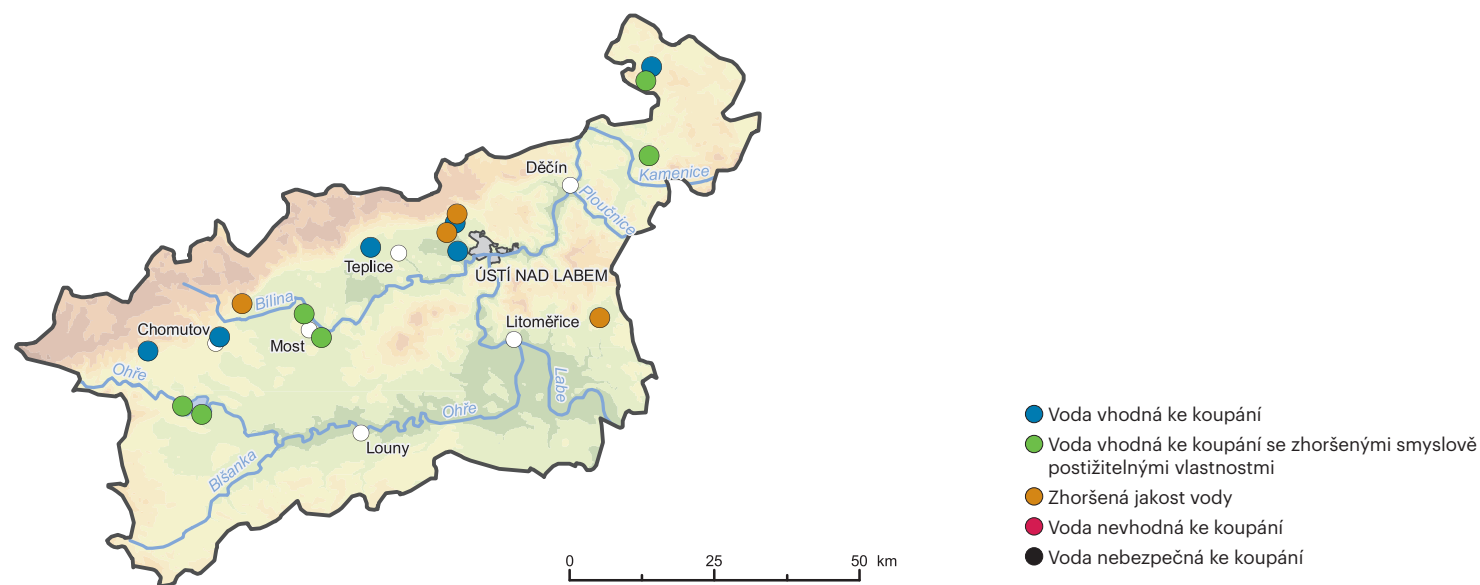
Jakost vody v tocích, 2016–2017

Mapa je sestavena na základě výsledného zatřídění jednotlivých profilů podle normy ČSN 75 7221, které je dáno nejhorší třídou z následujících ukazatelů: BSK_5 , $CHSK_{Cr}$, $N-NH_4^+$, $N-NO_3^-$, $P_{celk.}$. Bodové zdroje znečištění jsou uvedeny dle IRZ (úniky do vody a přenosy v odpadních vodách) za ohlašovací rok 2016. V legendě jsou pro úplnost znázorněny všechny třídy hodnocení jakosti vody v tocích.

Zdroj: VÚV T.G.M., v.v.i. z podkladů s.p. Povodí

Obr. 3.1.2

Kvalita koupacích vod, koupací sezona 2017

V mapě je znázorněno nejhorší dosažené hodnocení kvality koupacích vod na jednotlivých profilech z jednotlivých měření v průběhu celé koupací sezony. V legendě jsou pro úplnost znázorněny všechny kategorie hodnocení kvality koupacích vod.

Zdroj: SZÚ

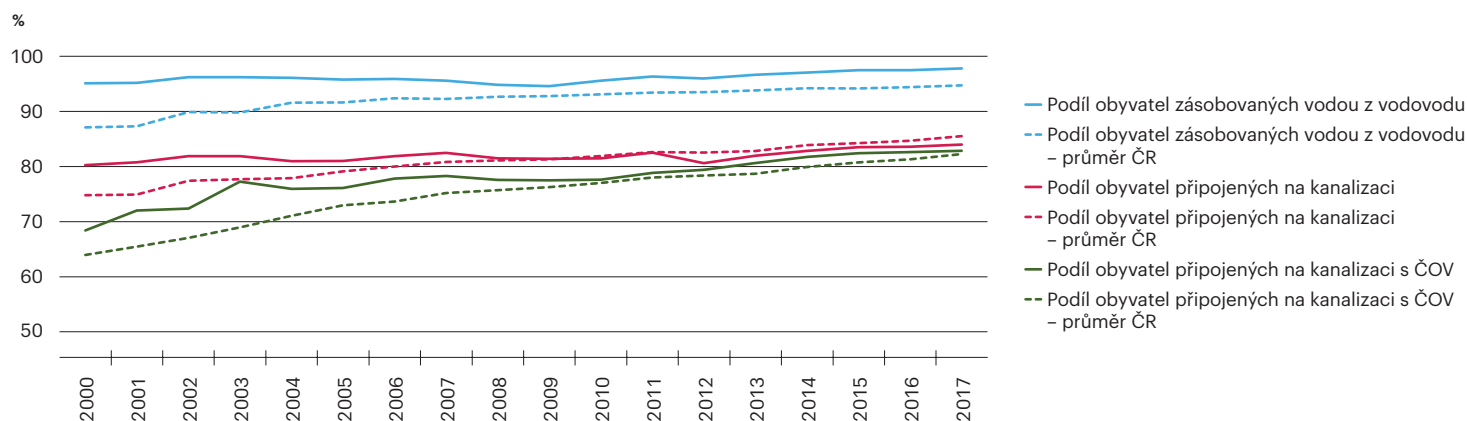
3.2 | Vodní hospodářství

Ústecký kraj vyniká nadprůměrným podílem obyvatel zásobovaných vodou z veřejného vodovodu, v roce 2017 činil 97,8 %. Na kanalizaci je připojeno 84,0 % obyvatel a na kanalizaci zakončenou ČOV 82,8 % obyvatel (Graf 3.2.1). V roce 2017 bylo na území Ústeckého kraje v provozu celkem 194 ČOV. Na jednu ČOV bylo připojeno průměrně 3 553 obyvatel. Terciární stupeň čištění v roce 2017 mělo 46,4 % ČOV v kraji, v rámci ČR se jedná o podprůměrnou hodnotu. V roce 2017 bylo dokončeno několik stavebních prací, které vedly k modernizaci kanalizační sítě a ČOV (Tab. 3.2.1).

V roce 2017 bylo v Ústeckém kraji vyrobeno celkem 51,5 mil. m³ vody. Spotřeba vody v domácnostech v kraji od roku 2000 výrazně klesala, zatímco v roce 2000 činila spotřeba 114,9 l.obyv.⁻¹.den⁻¹, v roce 2017 to bylo 89,6 l.obyv.⁻¹.den⁻¹ (Graf 3.2.2). Spotřeba vody ostatních odběratelů, mezi něž se řadí např. služby, zdravotnictví, školství či menší průmyslové podniky připojené na veřejný vodovod, byla v roce 2017 v rámci ČR podprůměrná a činila 36,1 l.obyv.⁻¹.den⁻¹. Podíl ztrát z vody vyrobené a určené k realizaci, který je ovlivněn především stářím a stavem této sítě, v roce 2017 dosáhl 24,9 %, ztráty ve vodovodní síti jsou tak v rámci ČR nejvyšší.

Graf 3.2.1

Podíl obyvatel připojených na vodohospodářskou infrastrukturu ve srovnání s celorepublikovými průměry [%], 2000–2017

Zdroj: ČSÚ

Tabulka 3.2.1**Nejvýznamnější akce vedoucí ke snížení množství znečištění vypouštěného v odpadních vodách, ukončené v roce 2017**

Vodohospodářská akce	Rok realizace/ukončení
Dostavba kanalizace a vodovodu – Lenešice	2017
Odkanalizování a obecní ČOV m. č. Nečichy	2017
Malečov – intenzifikace a rozšíření ČOV	2017

Zdroj: KÚ Ústeckého kraje

Graf 3.2.2**Spotřeba pitné vody [l.obyv.⁻¹.den⁻¹], 2000–2017**

Zdroj: ČSÚ

4

Příroda a krajina

4.1 | Využití území

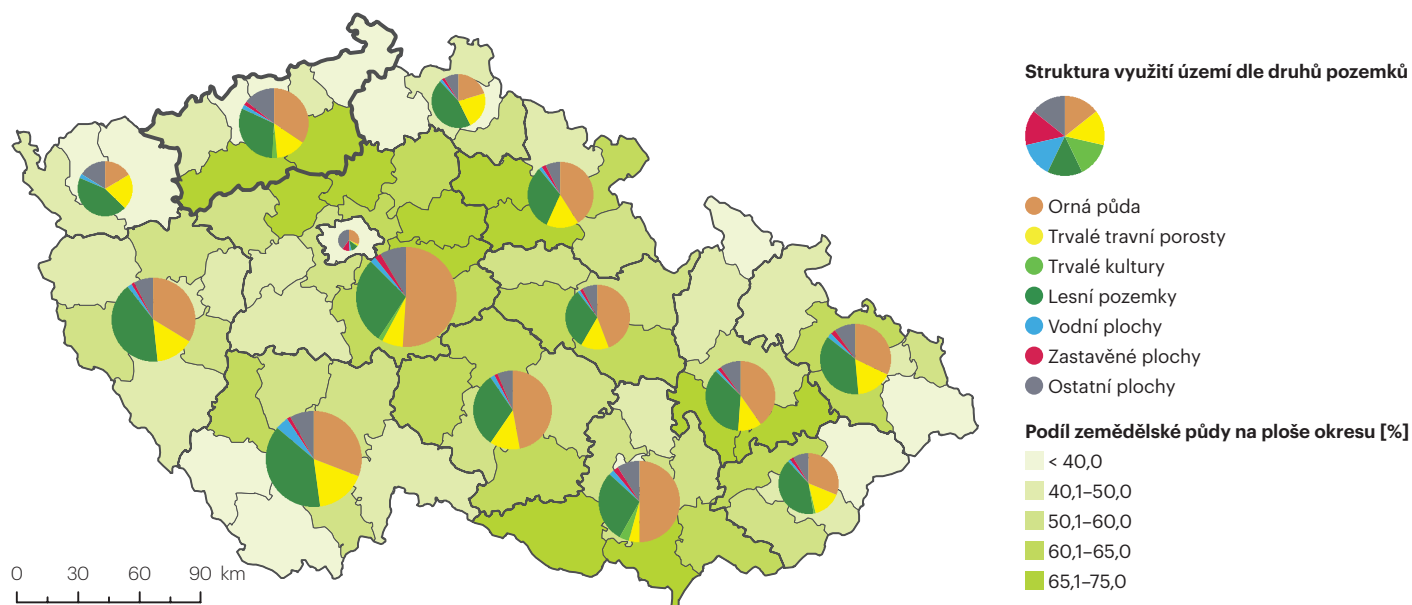
V roce 2017 dle katastru nemovitostí zaujímala v Ústeckém kraji zemědělská půda 275,0 tis. ha, tedy 51,5 % území kraje (Obr.4.1.1), rozloha orné půdy pak činila 180,2 tis. ha, což je o 233,0 ha méně než v roce 2016. Od roku 2000 klesla výměra zemědělské půdy o 3,7 tis. ha, výměra orné půdy pak o 7,8 tis. ha, tj. o 4,1 %. Rozloha trvalých travních porostů činila 73,4 tis. ha, tj. celkem 26,7 % veškeré zemědělské půdy. V období 2000–2017 vzrostla o 4,8 tis. ha, a to převážně na úkor orné půdy, jednalo se tedy o přesun v rámci zemědělské půdy, který má pozitivní vliv na kvalitu půdy a životní prostředí. V Ústeckém kraji se v roce 2017 nacházelo 6,0 tis. ha chmelnic, což je 59,7 % všech chmelnic na území ČR. Zastavěné plochy, nádvoří a ostatní plochy v roce 2017 pokrývaly 16,0 % (v roce 2000 to bylo 16,2 %) Ústeckého kraje, což je v rámci ČR nadprůměrný podíl těchto ploch způsobený průmyslovým zaměřením kraje a povrchovou těžbou hnědého uhlí na jeho území. Vodní plochy zaujímaly 1,9 % území Ústeckého kraje, lesnatost kraje v roce 2017 byla 29,5 %.

V databázi LPIS bylo v roce 2017 registrováno 223,2 tis. ha zemědělské půdy (tj. 81,2 % zemědělské půdy evidované v katastru nemovitostí a 41,8 % území kraje).

Dle databáze CORINE Land Cover (Obr. 4.1.2) má kraj nadpoloviční podíl zemědělských ploch (56,4 %) a v kontextu celé ČR významnější zastoupení urbanizovaných ploch, které v roce 2012⁴ tvořily 8,6 % území kraje. V období 2006–2012 se významněji změnil krajinný pokryv v okresech s těžbou hnědého uhlí, největší změny byly registrovány v okresech Most (změna na 8,4 % území), Chomutov (5,6 %) a Teplice (5,3 %).

Obr. 4.1.1

Struktura využití území v kraji a podíl zemědělské půdy na ploše okresu [%], 2017

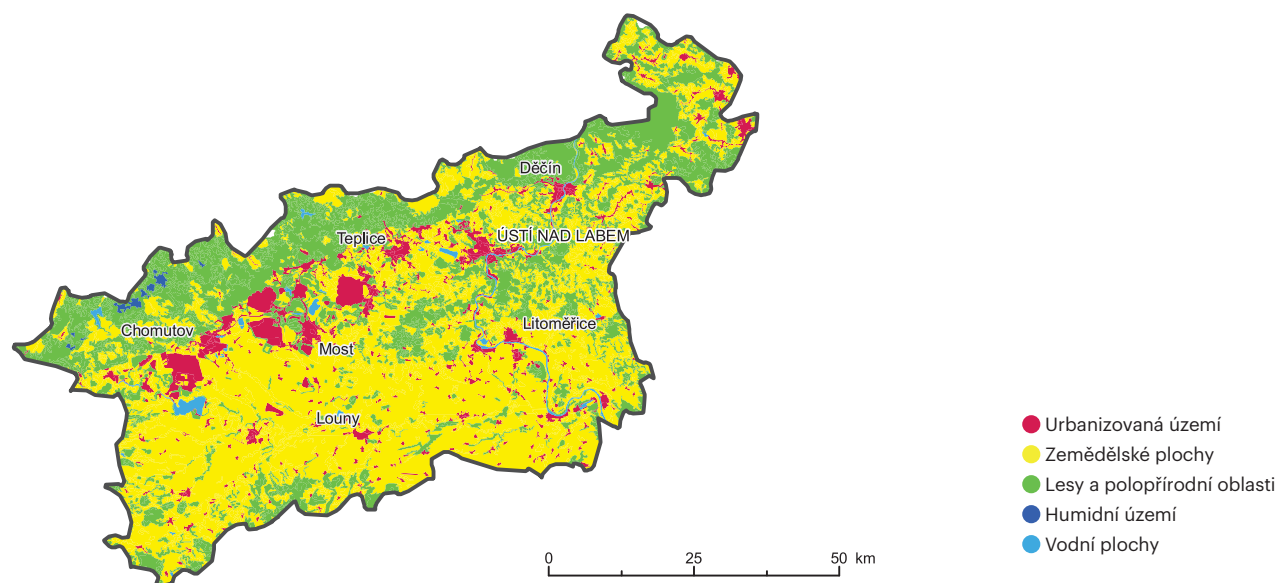

Zdroj: ČÚZK

⁴ Data pro rok 2017 nejsou, vzhledem k metodice jejich vykazování, v době uzávěrky publikace k dispozici.

Obr. 4.1.2

Krajinný pokryv dle databáze CORINE Land Cover, 2012

Data pro rok 2017 nejsou, vzhledem k metodice jejich vykazování, v době uzávěrky publikace k dispozici.

Zdroj: CENIA, EEA

4.2 | Ochrana území a krajiny

V roce 2017 se na území Ústeckého kraje nacházelo nebo do něj zasahovalo 5 velkoplošných zvláště chráněných území (Obr. 4.2.1) s rozlohou 140,6 tis. ha. Jednalo se o NP České Švýcarsko, CHKO České středohoří, CHKO Labské pískovce, CHKO Lužické hory a CHKO Kokořínsko – Máchův kraj.

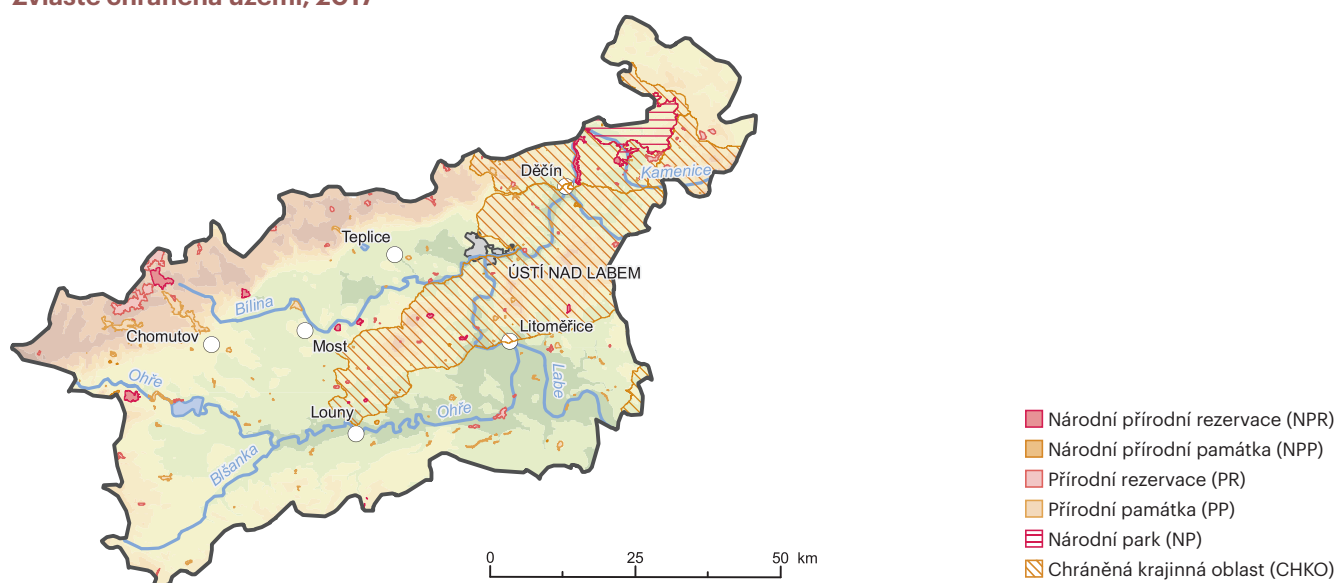
Dále se na území Ústeckého kraje v roce 2017 nacházelo 175 maloplošných zvláště chráněných území (v roce 2016 se jednalo o 174). Mezi ně patřilo 14 národních přírodních rezervací (13 v roce 2016), 13 národních přírodních památek (v roce 2016 to bylo 12), 55 přírodních rezervací (56 v roce 2016) a 93 přírodních památek. Rozloha všech maloplošných zvláště chráněných území byla 9,3 tis. ha.

Rozloha všech zvláště chráněných území, bez započtení překryvů, v roce 2017 činila 148,1 tis. ha, tj. 27,7 % kraje. Ústecký kraj tak byl krajem s třetím nejvyšším podílem chráněných území v rámci ČR.

Na území Ústeckého kraje bylo do roku 2017 vyhlášeno 7 přírodních parků s rozlohou 54,8 tis. ha.

Obr. 4.2.1

Zvláště chráněná území, 2017

Zdroj: AOPK ČR

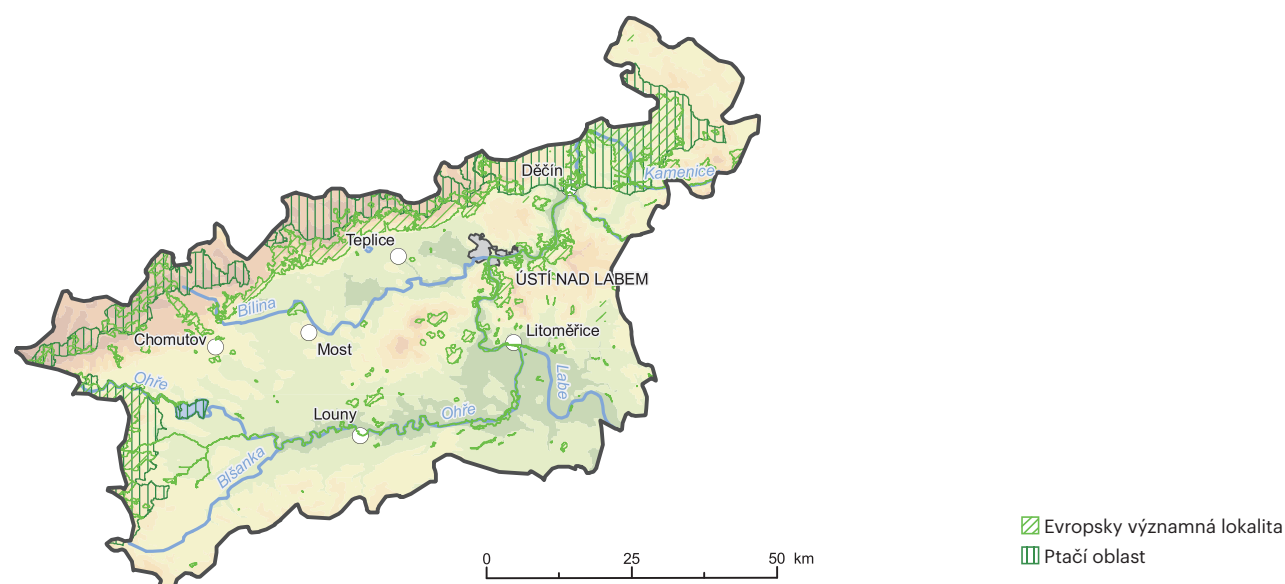
4.3 | Natura 2000

Na území Ústeckého kraje se v roce 2017 nacházelo nebo do něj zasahovalo 114 lokalit soustavy Natura 2000 (Obr. 4.3.1). Jednalo se o 5 ptačích oblastí (Nádrž vodního díla Nechanice, Novodomské rašeliníště – Kovářská, Východní Krušné hory, Labské pískovce, Doupovské hory) s rozlohou 84 219,4 ha a 109 evropsky významných lokalit s rozlohou 55 282,0 ha. Ptačí oblast Doupovské hory byla s výměrou 63 116,7 ha druhou největší ptačí oblastí v ČR, na území Ústeckého kraje ležela z 24,2 % své rozlohy.

Celková rozloha soustavy Natura 2000 v roce 2017, vzhledem k překryvům ptačích oblastí a evropsky významných lokalit, činila 112 640,7 ha (21,1 % území kraje). Zároveň se 51 462,4 ha (45,7 %) rozlohy lokalit Natura 2000 nacházelo ve zvláště chráněných územích.

Obr. 4.3.1

Lokality národního seznamu soustavy Natura 2000, 2017⁵

Zdroj: AOPK ČR

⁵ Podrobný seznam ptačích oblastí a evropsky významných lokalit je dostupný zde: <http://www.nature.cz/natura2000-design3/hp.php>.

5

Lesy

5.1 | Druhová a věková skladba lesů

Porostní plocha lesů v Ústeckém kraji v roce 2017 činila 158,0 tis. ha, tj. 29,6 % rozlohy kraje. Hospodářské lesy s primární produkční funkcí se na celkové porostní ploše lesů podílely 47,9 %, následovaly lesy zvláštního určení s podílem 44,5 % a lesy ochranné s podílem 7,6 %. Nejčastěji zastoupenou věkovou kategorií představovaly porosty ve věku 21–40 let (Graf 5.1.1), přičemž průměrný věk listnáčů byl 63 let a jehličnanů 57 let.

Lesní porosty v Ústeckém kraji byly tvořeny převážně jehličnany, jejichž podíl v roce 2017 činil 55,8 %. Nejčastěji zastoupenými jehličnany byly smrky (36,5 %) a borovice (10,7 %), Graf 5.1.2. Relativně nízký podíl smrkových porostů odpovídá podílu smrků určených v doporučené druhové skladbě lesa pro ČR (36,5 %). Mezi listnáči dominovaly buky a duby (oba druhy 10,2 %).

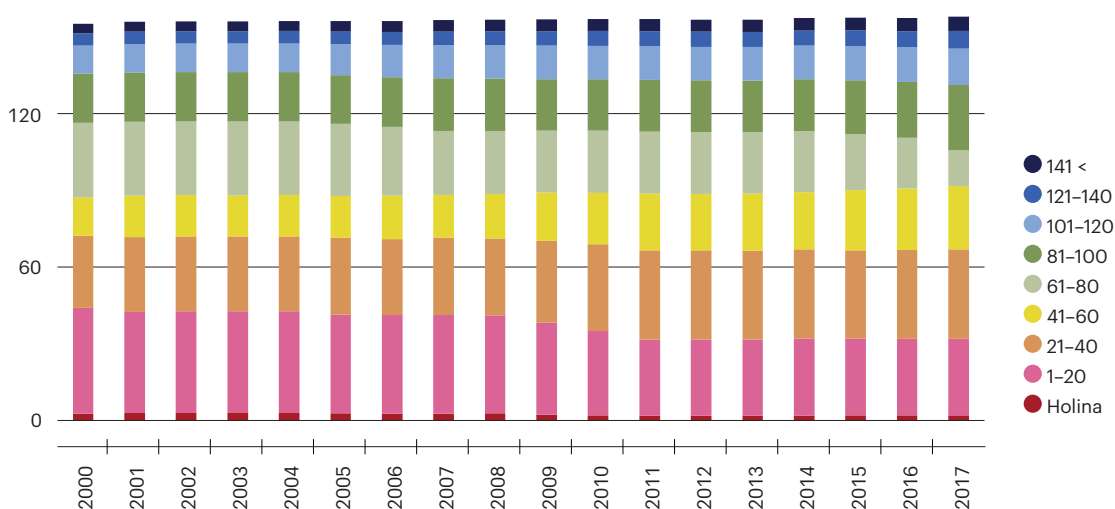
Nově zakládané porosty byly tvořeny z 59,8 % jehličnany, které však rovněž zaujímaly 76,7 % vytěženého dřeva, což vedlo k mírnému posílení podílového zastoupení listnáčů. Mírné navyšování podílu listnáčů v lesích Ústeckého kraje lze pozorovat od roku 2000, což je v souladu s trendem přibližování se doporučené skladbě lesa v rámci celé ČR.

Graf 5.1.1

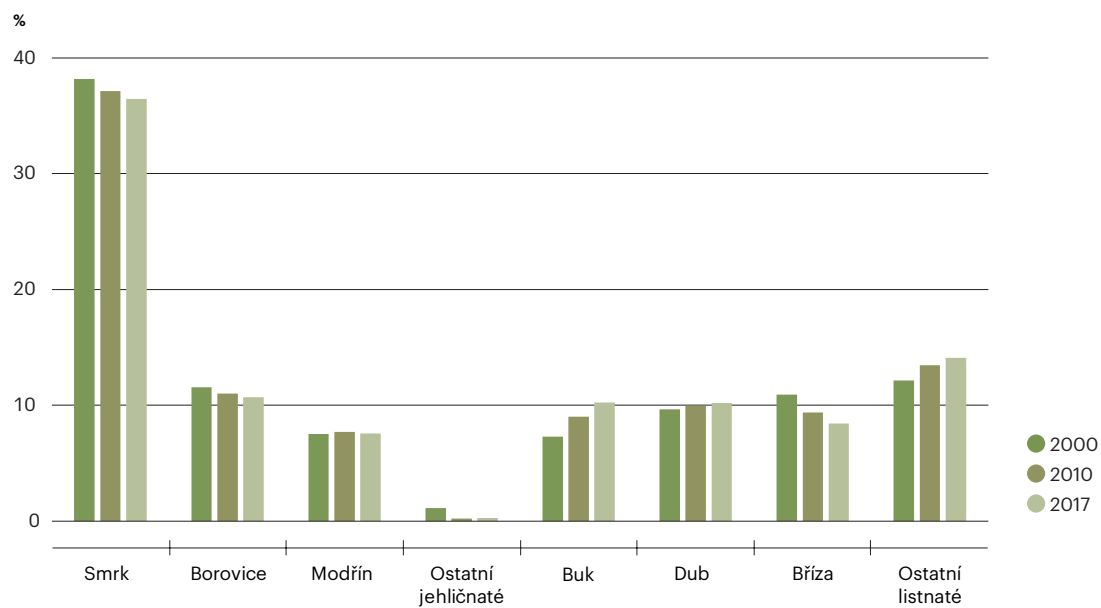
Vývoj porostní plochy a věkové struktury lesů [tis. ha], 2000–2017

tis. ha

180

Zdroj: ÚHÚL

Graf 5.1.2**Druhová skladba lesů [%], 2000, 2010, 2017**

Zdroj: ÚHÚL

6

Zemědělství

6.1 | Ekologické zemědělství

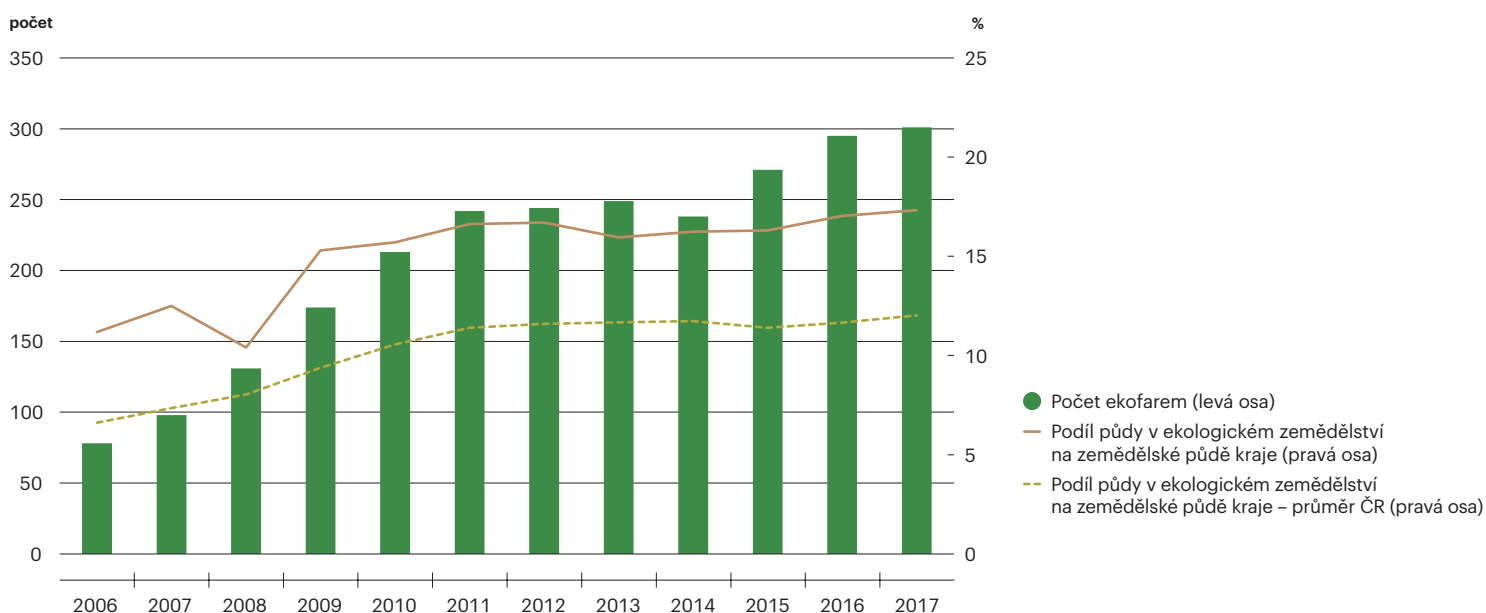
Ústecký kraj vyniká nadprůměrným podílem ekologicky obhospodařované půdy na celkové ploše zemědělské půdy ČR. Plocha ekologicky obhospodařované půdy v roce 2017 činila 47,6 tis. ha a zaujímala tak 17,3 % celkové rozlohy zemědělské půdy kraje (Graf 6.1.1). Většinu ekologicky obhospodařované půdy kraje tvoří trvalé travní porosty, které se využívají pro pastvu skotu a ovcí, zastoupení v ekologickém zemědělství kraje má také ovocnářství, zejména na Litoměřicku.

V roce 2017 se v kraji nacházelo 301 ekofarek z celkového počtu 4 399 ekofarek v ČR, což je o 6 více než v roce 2016 (Graf 6.1.1). Co se týče výrobců biopotravin, v roce 2017 mělo v Ústeckém kraji evidováno sídlo pouze 20 výrobců biopotravin z celkového počtu 672 výrobců v ČR, což je spolu s Karlovarským krajem nejméně v ČR.

Trend ekologického zemědělství v kraji byl v období mezi roky 2006–2011 rostoucí, ve zpomalení nárůstu ekologického zemědělství po roce 2011 se projevil zejména vliv uzavření vstupu nových žadatelů do titulu „Ekologické zemědělství“ v rámci agroenvironmentálních opatření od roku 2011. Důvodem byl blížící se konec programového období a vyčerpání prostředků v dotačním titulu. Projevilo se rovněž uplynutí pětiletého období trvání závazků od vstupu jednotlivých žadatelů do dotačního titulu. Pro období 2014–2020 bylo v rámci nové SZP vyčleněno jako samostatné opatření „Ekologické zemědělství“, v jehož rámci je možné uzavírat nové pětileté závazky. Trend v této souvislosti začal opět růst.

Graf 6.1.1

Vývoj ekologického zemědělství [počet, %], 2006–2017

Zdroj: MZe

An aerial photograph of a massive open-pit mine. A long, multi-lane conveyor belt system stretches across the lower half of the image, carrying material from a large excavator in the foreground towards the right. The mine's walls show distinct horizontal terracing levels. In the upper right, a large circular area contains a stylized number 7.

7

Průmysl a energetika

7.1 | Těžba

Celkový objem těžby v Ústeckém kraji v roce 2017 činil 40,0 mil. t a meziročně tak vzrostl o 3,4 %, přičemž dlouhodobý vývoj kolísá dle stavu národní ekonomiky.

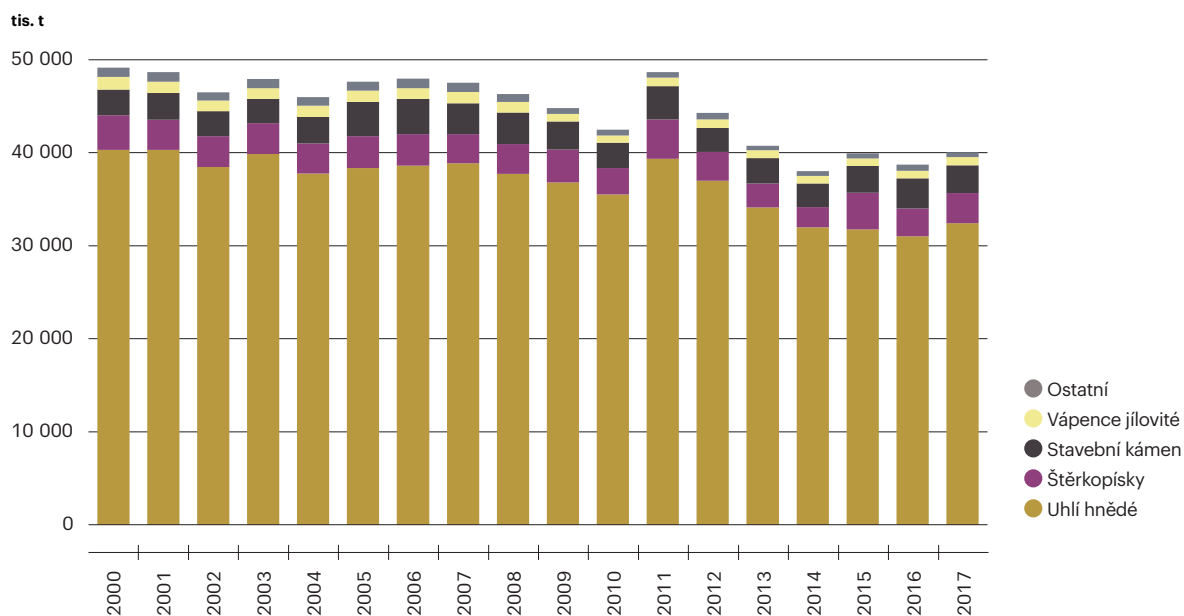
Ústecký kraj je díky ložiskům hnědého uhlí v severočeské uhelné pánvi krajem s největšími objemy těžby nerostných surovin v rámci celé ČR. Těžba hnědého uhlí po roce 2000 kolísala okolo 40 mil. t ročně, avšak od roku 2012 těžba postupně až do roku 2016 klesala (Graf 7.1.1). Pokles těžby hnědého uhlí souvisí s horší dostupností uhlí a také se sníženým odběrem uhlí pro elektrárny, které postupně nahrazují jiné zdroje. V roce 2017 však nastal opět nárůst těžby hnědého uhlí, v kraji bylo vytěženo celkem 32,4 mil. t, což je oproti roku 2000 pokles o 19,6 %, avšak meziroční nárůst činil 4,5 %. Poměrně značné zásoby hnědého uhlí byly od roku 1991 na základě vyhlášení tzv. územních limitů těžby blokovány z důvodu ochrany životního prostředí a krajiny v této oblasti. V říjnu 2015 vláda rozhodla o zrušení těchto limitů na dole Bílina. Důvodem prolomení byly především potřeby českého teplárenství, s tím spojená energetická bezpečnost země a také zachování řady pracovních míst. Prolomením limitů bude možné využít dalších až 120 mil. t zásob uhlí. Těžební limity na dole ČSA zůstávaly v roce 2017 zachovány.

Dalším předmětem těžby v kraji jsou stavební suroviny, a to štěrkopísky a stavební kámen. Štěrkopísků bylo v roce 2017 v Ústeckém kraji vytěženo celkem 3,3 mil. t, což je o 9,4 % více než v předešlém roce 2016. Ložiska štěrkopísků se nacházejí převážně v blízkosti toku řeky Ohře. Stavební kámen zaznamenal naopak meziroční pokles těžby, a to o 8,7 % na hodnotu 2,9 mil. t v roce 2017.

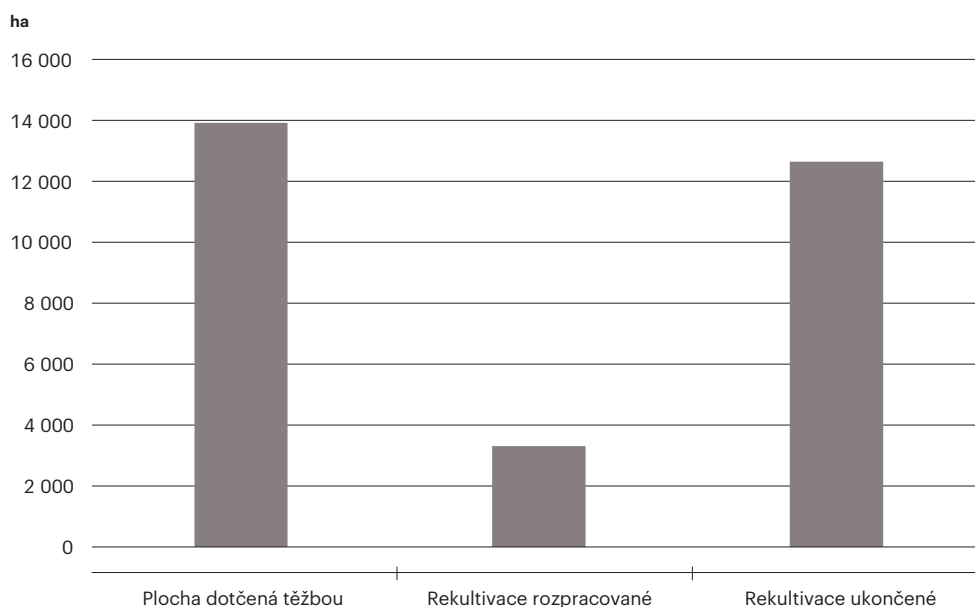
Jílovité vápence se těží v ložiskové oblasti Česká křídová pánev a používají se pro výrobu cementu a různých typů vápna. V roce 2017 jich bylo v Ústeckém kraji vytěženo 898 tis. t.

V kategorii Ostatní jsou zahrnuty suroviny těžené v menších objemech, ale kvalitativně rovněž významné. Jedná se například o bentonit, kaolin pro výrobu porcelánu, kaolin pro papírenský průmysl, cihlářskou surovinu, pyroponosnou horninu, náhrady živců, oxihumolit, kámen pro hrubou a ušlechtilou kamenickou výrobu, kaolin pro keramický průmysl či jíly keramické nežáruvzdorné.

V roce 2017 činila plocha dotčená těžbou v Ústeckém kraji 13 914,5 ha, což odpovídá 2,6 % rozlohy kraje. Dále zde v tomto roce bylo 3 312,8 ha rozpracovaných rekultivací a 12 641,5 ha ukončených rekultivací (Graf 7.1.2).

Graf 7.1.1**Vývoj těžby [tis. t], 2000–2017**

Zdroj: ČGS

Graf 7.1.2**Plocha dotčená těžbou a rekultivace po těžbě [ha], 2017**

Zdroj: ČGS

7.2 | Průmysl

V Ústeckém kraji bylo v roce 2017 provozováno 183 z celkového počtu 1 451 průmyslových zařízení spadajících do režimu IPPC v celé ČR (Obr. 7.2.1), což je po Středočeském kraji druhý nejvyšší počet. Nejčastěji jsou tyto provozy umístěny v povodí Bíliny, horního toku Ohře a podél toku Labe.

Do kategorie Energetika je zařazeno 18 zařízení, jedná se převážně o elektrárny, teplárny a zařízení pro výrobu tepla pro průmyslové účely. Řadí se sem také rafinérie v Litvínově. V kategorii Výroba a zpracování kovů je provozováno 20 zařízení, sem patří slévárny, žárové zinkovny, válcovna trub, zařízení pro výrobu automobilových dílů, kovoobrábění či povrchová úprava materiálů. Nerosty se zpracovávají v 16 zařízeních IPPC, tj. v závodech na výrobu skla, keramických výrobků, cementu, cihel či žáruvzdorných materiálů. Chemický průmysl zastupuje 54 zařízení, z těch největších se jedná o chemickou výrobu v Ústí nad Labem, výrobu ropných produktů v Litvínově, výrobu kyselin a hnojiv v Lovosicích a mnoho dalších.

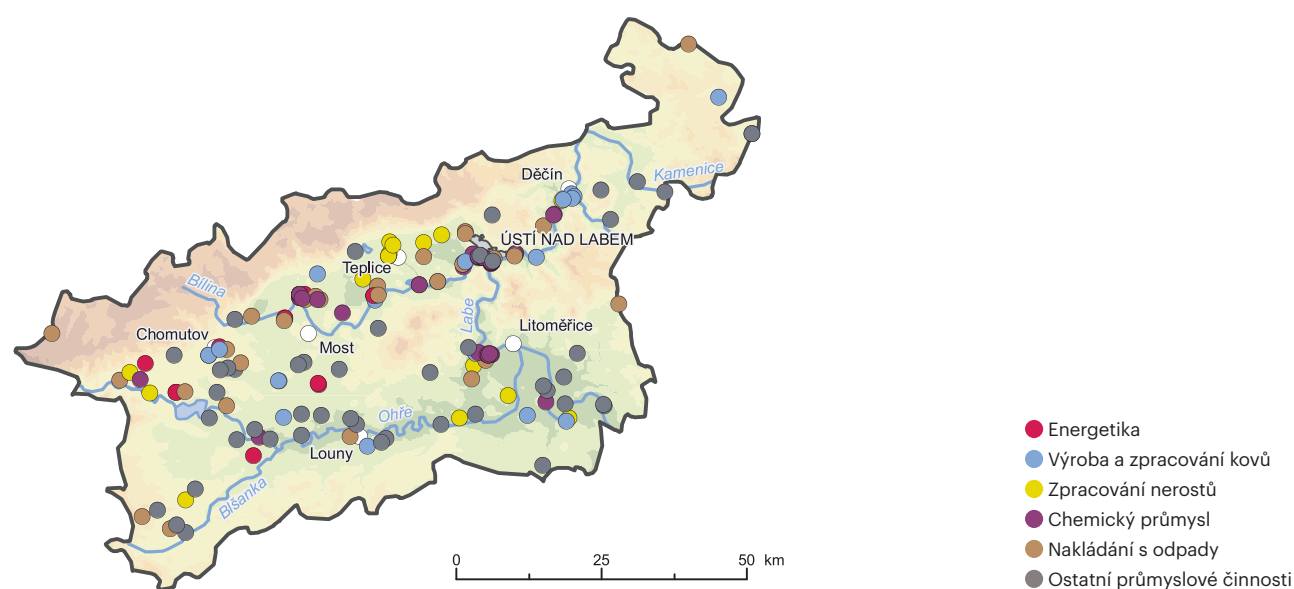
Pro nakládání s odpady je v kraji v režimu IPPC provozováno 30 zařízení. Jsou to především skládky, ale také kompostárny, spalovny, dekontaminační a biodegradační plochy či zařízení na čištění odpadních vod.

V kategorii Ostatní průmyslové činnosti je zařazeno 45 zařízení IPPC, jedná se zejména o farmy na výkrm prasat a drůbeže, dále zařízení na lisování olejů, výrobu papíru, LCD modulů, závod na zpracování masa nebo výrobu papíru.

Emise sledovaných znečišťujících látek v kategorii REZZO 1 (velké stacionární zdroje znečišťování)⁶ v Ústeckém kraji (Graf 7.2.1) měly ve sledovaném období 2008–2017 klesající nebo alespoň stagnující trend, což je v kontextu vývoje národního hospodářství důsledkem plnění legislativních povinností, dodržování emisních limitů a neustálého zlepšování technologií s důrazem na snižování vlivu na životní prostředí.

Obr. 7.2.1

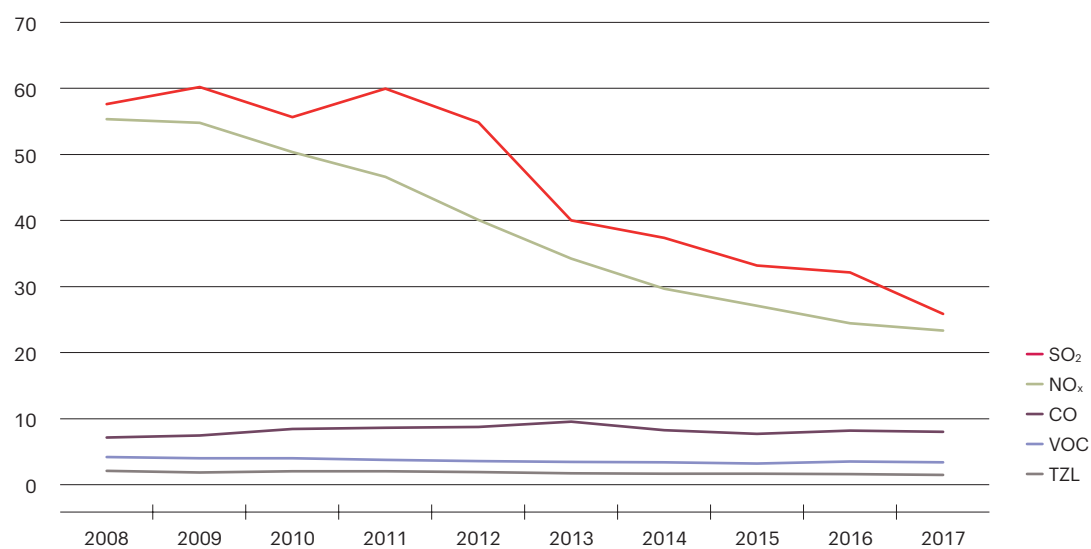
Průmyslová zařízení IPPC, 2017

Zdroj: MŽP

⁶ Ne všechna zařízení pod IPPC jsou současně velkým zdrojem znečišťování ovzduší REZZO 1. Některá zařízení jsou navíc provozována pod IPPC dobrovolně, aniž by spadala pod integrovanou prevenci ze zákona.

Graf 7.2.1

Vývoj emisí z velkých zdrojů znečišťování (REZZO 1) [tis. t.rok⁻¹], 2008–2017tis. t.rok⁻¹

Zdroj: ČHMÚ

7.3 | Spotřeba elektrické energie

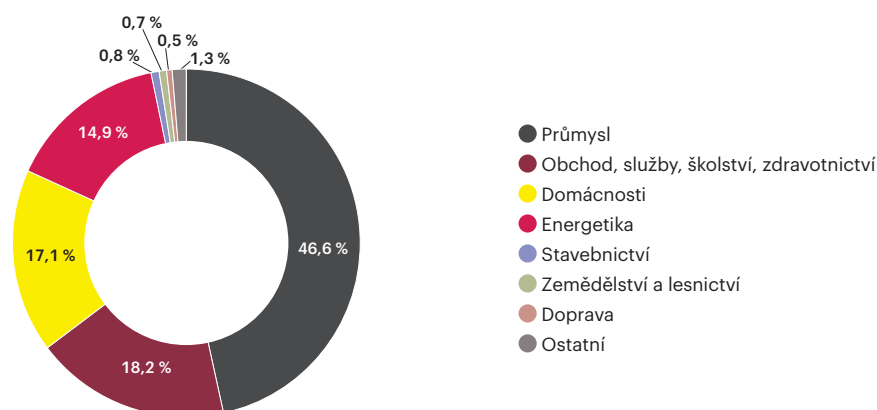
Spotřeba elektrické energie v Ústeckém kraji je v porovnání s ostatními kraji ČR třetí nejvyšší po krajích Středočeském a Moravskoslezském. V roce 2017 bylo v tomto kraji spotřebováno 6 046,4 GWh, což je o 4,7 % více než v roce 2016, ale o 26,6 % méně než v roce 2001.

Největší podíl spotřeby (Graf 7.3.1) zaujímá průmyslový sektor (46,6 %, tj. 2 815,9 GWh v roce 2017), z jehož odvětví má významné postavení strojírenství, chemický a sklářský průmysl. Vzhledem k rozsáhlým ložiskům hnědého uhlí je zde také dominantní těžba energetických surovin a energetika. V energetice bylo v roce 2017 spotřebováno celkem 903,2 GWh elektřiny, tedy téměř pětina celkové spotřeby kraje.

V kraji je ale rozvinutý i cestovní ruch, a to zejména v horských oblastech. Podíl spotřeby elektřiny v kategorii služeb v roce 2017 činil 18,2 %, tj. 1 097,5 GWh. Podobnou spotřebu mají v kraji také domácnosti, které v roce 2017 spotřebovaly 17,1 %, tj. 1 032,3 GWh elektřiny. V tomto sektoru se spotřeba meziročně mění jen minimálně.

Graf 7.3.1

Spotřeba elektrické energie [%], 2017

Zdroj: ERÚ

7.4 | Vytápění domácností

Vytápění domácností se v krajích ČR liší. Je to dáno vedle dostupnosti systémů pro vytápění také dostupností a cenou paliv. V krajích s velkými aglomeracemi nebo v okolí průmyslových zařízení, kde lze využít zbytkové teplo, bývá častěji zavedeno dálkové vytápění. Naopak v menších a hůře dostupných obcích jsou častěji rozšířena lokální topeniště a domácnosti se vytápějí individuálně.

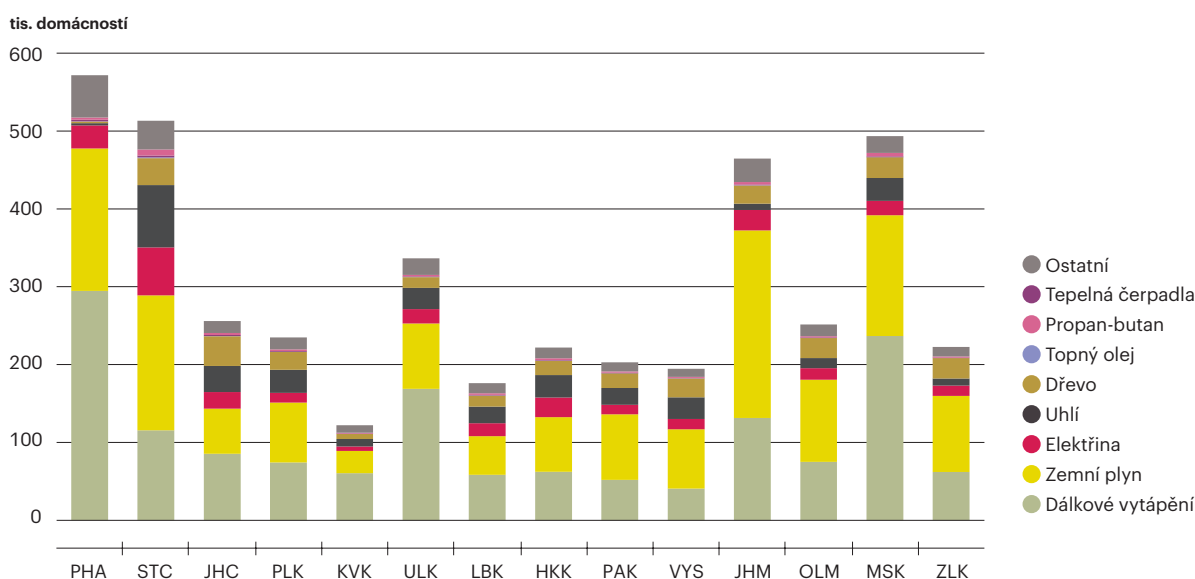
V Ústeckém kraji je díky velkému počtu elektráren více než polovina domácností vytápěna dálkově (50,2 % v roce 2017), neboť je pro vytápění využíváno zbytkové teplo z výroby elektřiny. Oproti ostatním krajům se jedná o výrazný nadprůměr (průměrně je dálkově vytápěno 35,6 % domácností ČR). Druhým nejrozšířenějším způsobem vytápění je zemní plyn (25,0 %), který je oproti průměru ČR (34,8 %) naopak nižší (Graf 7.4.1). Podíl vytápění uhlím je v kraji nepatrně vyšší (8,1 % oproti průměru ČR 8,0 %), naopak podíl vytápění dřevem je nižší (4,0 % oproti průměrnému podílu 6,9 %). Tato paliva se často kombinují, velkou roli ve výběru paliva pro domácnosti hraje jeho cena. S cenou paliva však často klesá i jeho kvalita, a tak se stává, že obyvatelé ve snaze ušetřit náklady na vytápění se vrací k palivům ekologicky méně příznivým. Tyto způsoby vytápění se pak velkou měrou projevují na emisích z vytápění. Poměr způsobu hlavního vytápění domácností se s časem mění jen velmi pomalu, ovlivňuje ho zejména výstavba nových domů a bytů.

Ústecký kraj má oproti ostatním krajům vyšší hustotu zalidnění (63 domácností.km⁻² oproti průměrnému počtu 54 domácností.km⁻² v roce 2017), avšak vzhledem k příznivému poměru paliv jsou zde emise z vytápění ve srovnání s průměrem ČR nižší (Graf 7.4.2).

Velmi důležitým faktorem, ovlivňujícím emise z vytápění v jednotlivých letech, je délka a průběh topné sezony. V období, kdy je chladnější topná sezona, narůstají úměrně i emise z vytápění a naopak. V roce 2017 byla topná sezona chladnější, a tudíž více náročná na vytápění než v roce 2016.

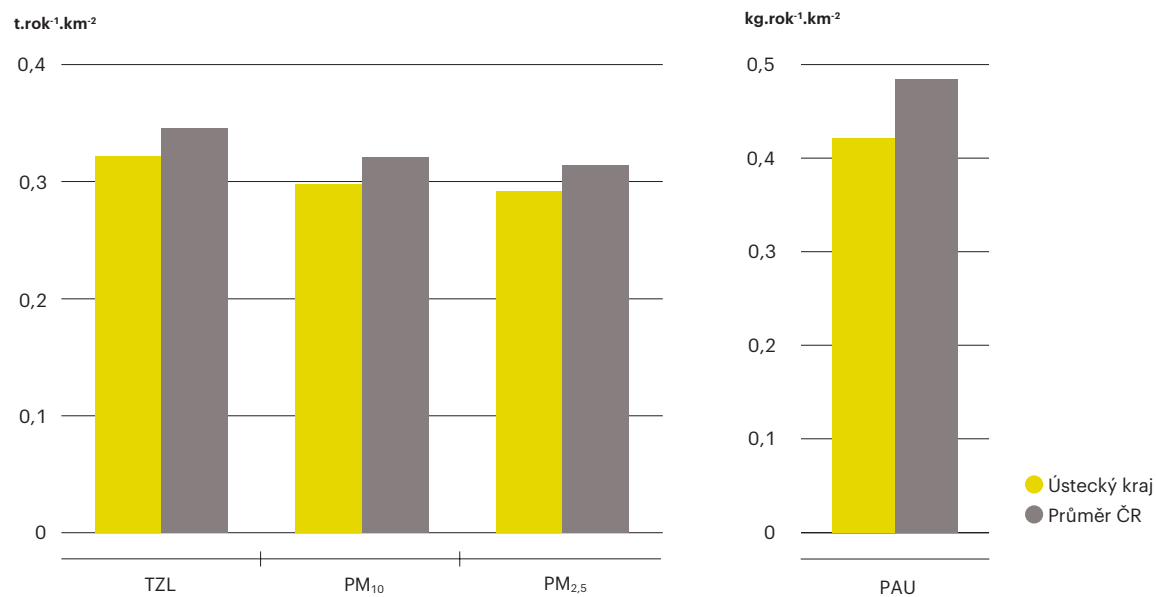
Graf 7.4.1

Způsob vytápění domácností v krajích ČR [tis. domácností], 2017

Zdroj: ČHMÚ

Graf 7.4.2

Měrné emise z vytápění domácností [$\text{t.rok}^{-1}.\text{km}^{-2}$, $\text{kg.rok}^{-1}.\text{km}^{-2}$], 2016

Data pro rok 2017 nejsou, vzhledem k metodice jejich vykazování, v době uzávěrky publikace k dispozici.

Zdroj: ČHMÚ

8

Doprava

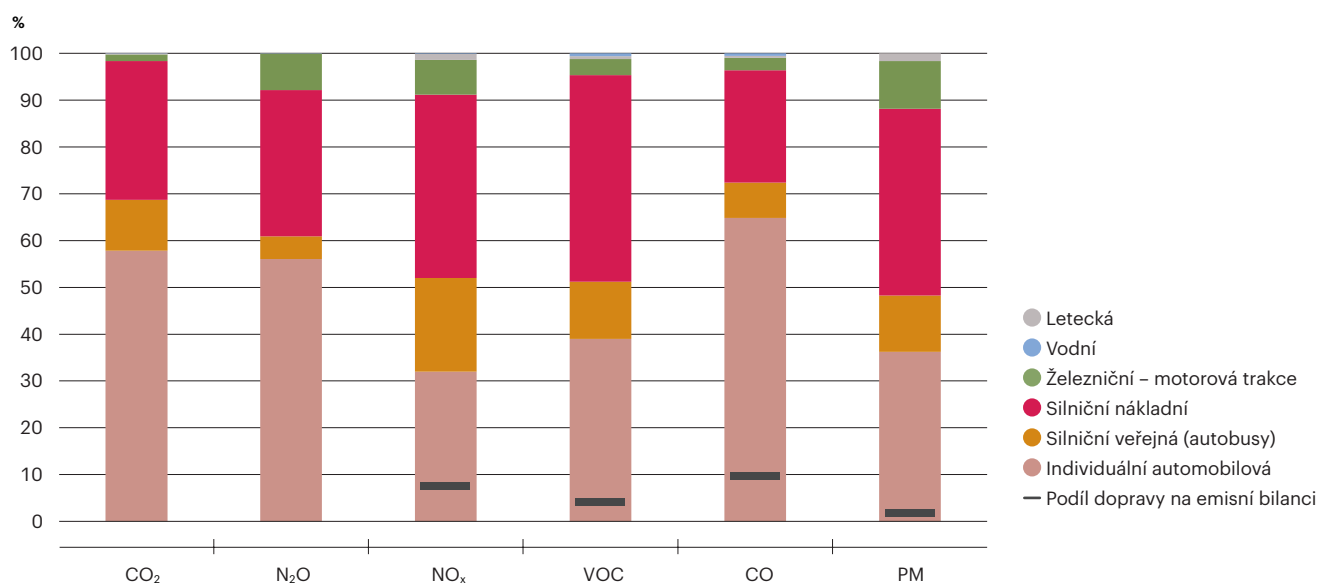
8.1 | Emise z dopravy

Emisní zátěž z dopravy v Ústeckém kraji je v celostátním srovnání průměrná, na území kraje bylo vyprodukováno okolo 6 % celkových emisí jednotlivých látek z dopravy v ČR. S ohledem na průmyslové zaměření Ústeckého kraje je podíl dopravy na celkové emisní bilanci jednotlivých látek nízký (Graf 8.1.1), silniční doprava má však významný vliv na kvalitu ovzduší v sídlech bez významnějších stacionárních zdrojů. V roce 2016 byl zprovozněn poslední zatím nedokončený úsek dálnice D8 přes České středohoří v úseku Bílinka–Řehlovice, což významným způsobem snížilo dopravní zátěž obcí na trasách přes Velemín a Lovosice. V realizaci byla v roce 2017 stavba obchvatu Děčína na silnici I/62 v úseku Děčín–Vilnsnice.

Emise znečišťujících látek z dopravy v kraji v období 2000–2017 výrazně poklesly (Graf 8.1.2), nejvíce emise VOC, a to o 82,4 %. Tento pokles emisí ovlivnila modernizace vozového parku vedoucí k poklesu emisní náročnosti dopravy. Avšak kvůli růstu výkonů silniční dopravy se v závěru hodnoceného období klesající trend emisí postupně změnil na stagnaci, emise NO_x v roce 2017 v meziročním srovnání dokonce narostly o 1,1 %. Emise skleníkových plynů z dopravy zaznamenaly během sledovaného období nárůst, který však patřil mezi nejméně výrazné v rámci krajů ČR. V závěru období se dynamika růstu emisí skleníkových plynů kvůli zvyšování spotřeby energií a paliv v dopravě zvýšila, emise CO_2 vzrostly v roce 2017 v meziročním srovnání o 2,6 % a emise N_2O o 2,7 %.

Graf 8.1.1

Emise znečišťujících látek a skleníkových plynů z jednotlivých druhů dopravy v roce 2017 a podíl dopravy na celkové emisní bilanci v kraji [%]

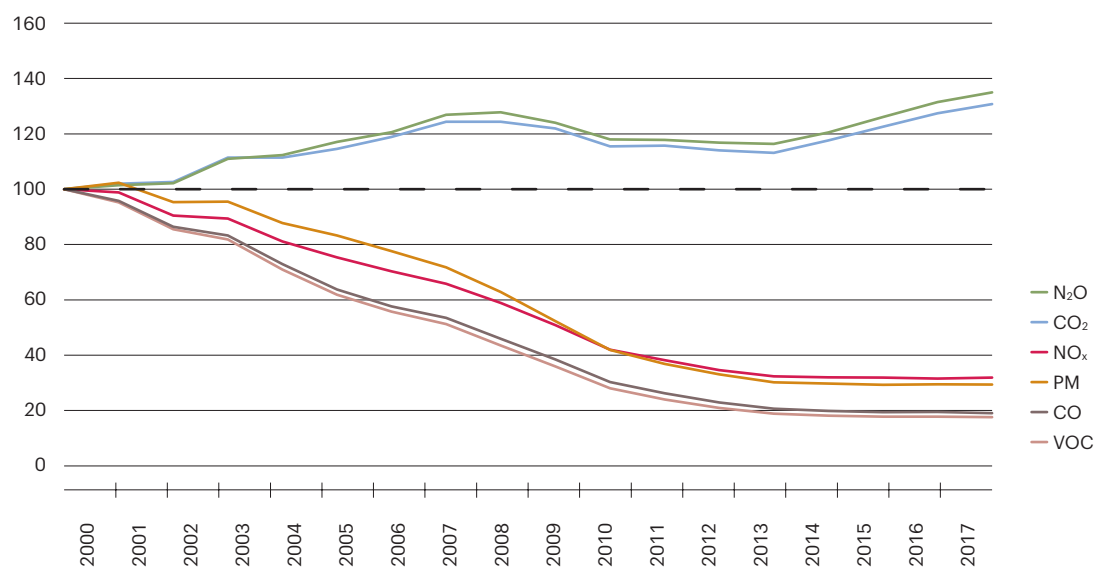

Data celkových emisí skleníkových plynů se nesledují na krajské úrovni, z tohoto důvodu nejsou stanoveny podíly dopravy na celkových emisích skleníkových plynů v krajích.

Zdroj: CDV, v.v.i.

Graf 8.1.2**Vývoj emisí znečišťujících látek a skleníkových plynů z dopravy [index, 2000 = 100], 2000–2017**

index (2000 = 100)

Zdroj: CDV, v.v.i.

8.2 | Hluková zátěž obyvatelstva

Celodenní hlukové zátěži nad 55 dB, pocházející převážně ze silniční dopravy, byla v roce 2017⁷ vystavena zhruba třetina území aglomerace⁸ Ústí n. L./Teplice, na kterém žilo 106,1 tis. obyv., což představuje 58,8 % obyvatel aglomerace. Hluku ze silniční dopravy přesahujícímu mezní hodnotu 70 dB⁹ bylo celodenně exponováno 5,6 tis. obyvatel, v noci, kdy platí nižší mezní hodnota (60 dB), se jednalo o 8,7 tis. obyv., tj. 4,8 % obyvatel aglomerace (Obr. 8.2.1). V oblastech s celodenní hlukovou zátěží ze silniční dopravy nad mezní hodnotu se nacházelo 650 staveb na bydlení a 7 školských zařízení. Ve srovnání s výsledky předchozího kola hlukového mapování z roku 2012 se hluková zátěž v aglomeraci, pokud jde o počty exponovaných osob a objektů, výrazněji nezměnila.

Hlukové zátěži ze železniční dopravy nad mezní hodnotu bylo exponováno cca 1 tis. obyv. aglomerace, což značí nejvyšší zátěž ze železniční dopravy v rámci všech aglomerací ČR. Aglomerace je rovněž lokálně zatížena hlukem z průmyslu s hodnotami hluku nad mezní hodnotu, která je v případě průmyslu stanovena na 50 dB. Bylo exponováno 800 obyvatel a zhruba 100 obytných staveb.

Mimo aglomeraci bylo hlukové zátěži z hlavních silnic¹⁰ nad 55 dB v roce 2017 celodenně vystaveno 50,5 tis. osob (7,9 % obyvatel kraje bez aglomerace), z toho hluku nad mezní hodnotu 4,7 tis. obyvatel, v nočních hodinách pak 5,9 tis. obyvatel. Kvůli poloze kraje na hlavním železničním koridoru měl kraj rovněž výraznější hlukovou zátěž ze železniční dopravy, které bylo vystaveno, pokud jde o celodenní hlukovou zátěž nad mezní hodnotu, celkově 4,0 tis. obyvatel celodenně a 3,0 tis. obyv. v nočních hodinách. Zatímco u hluku ze silniční dopravy expozice obyvatel a objektů nad mezní hodnotu ve srovnání s rokem 2012 poklesla (o cca 35 % pro indikátor L_{dvn}), v případě železniční dopravy došlo k nárůstu. Tento vývoj však může být ovlivněn zpřesněním metodiky mapování.

⁷ Data byla pořízena v rámci 3. kola strategického hlukového mapování, které se provádí dle požadavků směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/49/ES o hodnocení a řízení hluku ve venkovním prostředí.

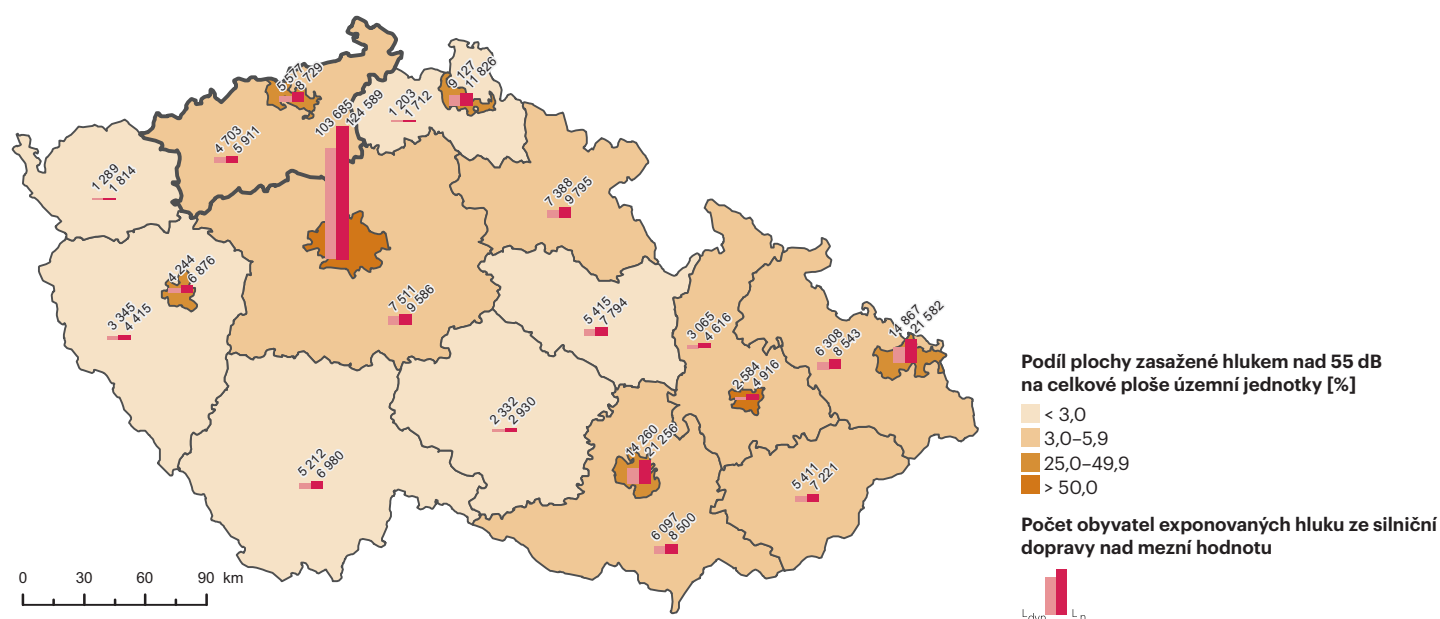
⁸ Aglomerace jsou definovány vyhláškou č. 561/2006 Sb., o stanovení seznamu aglomerací pro účely hodnocení a snižování hluku.

⁹ Mezní hodnoty hlukových indikátorů jsou stanoveny vyhláškou č. 523/2006 Sb., o hlukovém mapování pro indikátory celodenní (24hodinové) hlukové zátěže L_{dvn} a noční hlukové zátěže L_n (23–07 hod.). Překročení mezních hodnot je iniciačním mechanismem pro tvorbu akčních plánů na snížení hlukové zátěže.

¹⁰ Silnice s intenzitou dopravy vyšší než 3 mil. vozidel za rok.

Obr. 8.2.1

Podíl plochy aglomerací a krajů zasažených celodenní hlukovou zátěží nad 55 dB a počty obyvatel exponovaných hlukové zátěži ze silniční dopravy nad mezní hodnotu pro indikátory L_{dvn} a L_n [% , počet obyvatel], 2017

Mimo aglomerace jsou data k dispozici jen pro silnice s intenzitou dopravy vyšší než 3 mil. vozidel za rok.

Zdroj: NRL pro komunální hluk

9

Odpady

9.1 | Produkce odpadů

Celková produkce odpadů na obyvatele¹¹ v Ústeckém kraji mezi lety 2009 a 2017 kolísala, výsledně však klesla o 8,4 % a meziročně 2016–2017 o 2,1 % na 3 502,6 kg.obyv.⁻¹ (Graf 9.1.1). Výkyvy v produkci odpadů jsou úzce spjaty s aktuálním stavem průmyslu, zejména se stavební činností a sanací starých ekologických zátěží. Celková produkce ostatních odpadů na obyvatele se od roku 2009 nevýrazně snížila o 0,6 % na 3 342,9 kg.obyv.⁻¹ z důvodu mírného poklesu produkce stavebních a demoličních odpadů. Vysoká produkce v roce 2014 byla zapříčiněna hlavně stavbou rychlostní silnice R6.

Celková produkce nebezpečných odpadů na obyvatele mezi lety 2009–2017 klesla o 65,4 % na 159,6 kg.obyv.⁻¹. Nárůst v roce 2016 byl způsoben sanací a rekonstrukcí železničních tratí. Na vývoji produkce nebezpečných odpadů se významně podílelo 44,0% snížení v roce 2013, které je možné dát do souvislosti především s postupným dokončováním odstraňování starých ekologických zátěží a stavebních zakázek spojených s demoliční činností (došlo hlavně k úbytku množství vytěžené a kontaminované zeminy, kamení a stavebních směsí). Konkrétně se jednalo o dokončení sanace v bývalé výrobně fenolů v Litvínově (areál Chempark Záluží) a ukončení demoličních prací při modernizaci elektráren Tušimice a Prunéřov. Podíl celkové produkce nebezpečných odpadů na celkové produkci odpadů na obyvatele tak mezi lety 2009–2017 poklesl z 12,1 % na 4,6 %. Na produkci nebezpečných odpadů se kromě stavebních firem značnou měrou podílel i chemický průmysl a společnosti zabývající se stabilizací a biodegradací odpadů.

Celková produkce komunálních odpadů¹² na obyvatele se od roku 2009 snížila o 8,0 % na 523,4 kg.obyv.⁻¹ (Graf 9.1.2). Nárůst produkce komunálních odpadů v posledních dvou letech souvisí především se zvýšením produkce biologicky rozložitelného odpadu. Celková produkce směsného komunálního odpadu na obyvatele mezi lety 2009–2017 poklesla o 15,0 % na hodnotu 279,6 kg.obyv.⁻¹ a její podíl na celkové produkci komunálních odpadů na obyvatele se ve sledovaném období snížil z 57,8 % na 53,4 %.

¹¹ Součet celkové produkce ostatních a nebezpečných odpadů na obyvatele.

¹² Produkce komunálních odpadů od občanů včetně produkce komunálních odpadů vznikajících při nevýrobní činnosti právnických osob a fyzických osob oprávněných k podnikání na území obce (https://www.mzp.cz/cz/indikatory_matematicke_vyjadreni_2017).

Graf 9.1.1

Celková produkce odpadů na obyvatele, celková produkce ostatních a nebezpečných odpadů na obyvatele [kg.obyv.⁻¹], 2009–2017

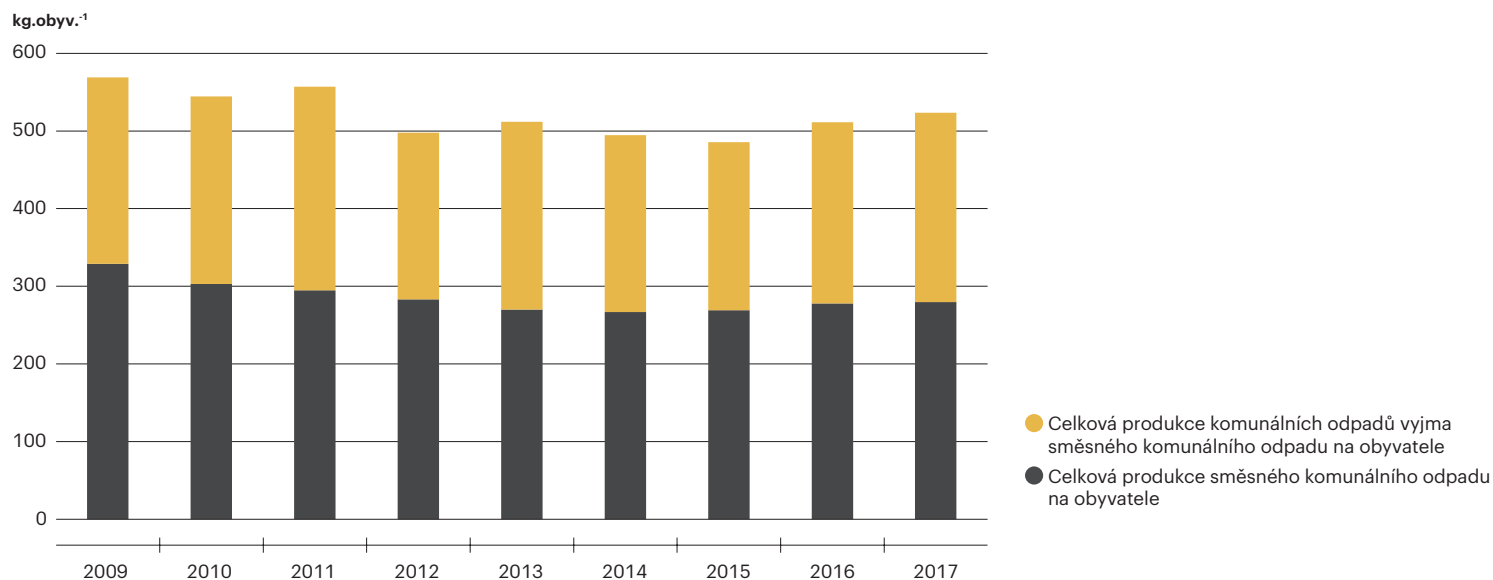

ČSÚ je zdrojem dat o počtu obyvatel ČR (střední stav).

Zdroj: CENIA, ČSÚ

Graf 9.1.2

Celková produkce komunálních odpadů na obyvatele, celková produkce směsného komunálního odpadu na obyvatele [kg.obyv.⁻¹], 2009–2017

ČSÚ je zdrojem dat o počtu obyvatel ČR (střední stav).

Zdroj: CENIA, ČSÚ

Další informace k aktivitám a problémům řešeným v rámci kraje v oblasti životního prostředí

Projektová činnost kraje v oblasti životního prostředí v roce 2017

Název projektu	Cíle projektu
OdCom – Objektivizace stížností na zápach v Erzgebirgskreis a v Ústeckém kraji – příspěvek k analýze příčin a zjišťování zdravotních následků	Předmětem projektu je objektivizovat stížnosti obyvatel v česko-saském pohraničí na zápach, jeho lokalizace a posouzení působení zápachu a dalších škodlivin v ovzduší na zdraví obyvatelstva v Sasku i v Čechách. Projekt je financován z programu SN-CZ na podporu přeshraniční spolupráce mezi ČR a Svobodným státem Sasko 2014–2020.
SEZ – silážní žlaby Hrobce-Rohatce	Předmětem projektu je likvidace staré ekologické zátěže evidované v databázi SEKM č. 4815002. Lokalita se nachází v jihozápadní části obce Hrobce-Rohatce, okres Litoměřice. Jedná se o dva silážní žlaby o rozměrech 40x8 m. Projekt je financován z programu Národní program Životní prostředí.
MOOREVITAL 2018 – pokračování ochrany rašelinišť v Krušných horách	Projekt navazuje na předcházející projekty revitalizace rašelinišť mezi Horou sv. Šebestiána a Satzung. Na české straně budou na území cca 10 ha revitalizovány plochy rašeliniště „Zlatý důl“ zaměřené především na podporu biotopu tetřívka obecného (Tetrao tetrix), ale i celého ekosystému a jeho funkcí včetně zlepšení retence vody v krajině, podpory malého vodního cyklu a vazby CO2. Projekt je financován z programu SN-CZ na podporu přeshraniční spolupráce mezi ČR a Svobodným státem Sasko 2014–2020.
TetraoVit – Revitalizace rašelinišť a management biotopu tetřívka obecného ve východním Krušnohoří	Cílem projektu je vytvoření podkladů pro zajištění lepšího stavu biotopu tetřívka obecného na území dvou ptačích oblastí (určených na jeho ochranu) v lokalitě západně od Cínovce. Projekt zahrnuje dvě hlavní části: opatření směřovaná k obnově vodního režimu území a lesopěstební opatření. Projekt je financován z programu SN-CZ na podporu přeshraniční spolupráce mezi ČR a Svobodným státem Sasko 2014–2020.
Likvidace nepotřebného hydrogeologického vrtu v PR Pístecký les	Předmětem projektu je likvidace starého, trvale nepotřebného hydrologického vrtu v blízkosti přírodní rezervace Pístecký les. Zhavarovaný vrt nepřímo ohrožuje biotopy chráněných druhů v přírodní rezervaci, která spadá do správy Ústeckého kraje. Projekt je financován z programu Národní program Životní prostředí.
Účast při plánování v oblasti vod	Průběžná spolupráce v rámci tvorby Plánů dílčích povodí Lužické Nisy a ostatních přítoků Odry, Ohře, Dolního Labe a ostatních přítoků Labe, Dolní Vltavy a Berounky a Národního plánu Labe a Odry.

Vyhlášené dotační tituly kraje v roce 2017

Název dotačního titulu	Cíle dotace
Program pro rozvoj eko-agro oblastí v Ústeckém kraji na období let 2014 až 2020 – Podpora včelařů na území Ústeckého kraje	Zvrácení dlouhodobě nepříznivého vývoje, oživení zájmového včelaření podporou jak nových zájemců o včelaření, tak i těch, kteří již včelaří, s cílem rovnoměrného zavčelení a ozdravení chovů v jednotlivých katastrech Ústeckého kraje.
Program pro rozvoj eko-agro oblastí v Ústeckém kraji na období let 2014 až 2020 – Obnova krajiny a biodiverzity na území Ústeckého kraje	Zvýšení biodiverzity a protierozní ochrany zemědělské půdy na území Ústeckého kraje prostřednictvím opatření realizovaných mimo zastavěná území a zastavitelné plochy obcí.
Program pro rozvoj eko-agro oblastí v Ústeckém kraji na období let 2014 až 2020 – Rozvoj ekologické výchovy, vzdělávání a osvěty (EVVO) na území Ústeckého kraje	Poskytování dotace v souladu s aktualizovanou Konceptí environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty v Ústeckém kraji: podpora získávání prostředků z vnějších zdrojů na projekty rozvoje EVVO; rozvoj EVVO ve školách a školských zařízeních; rozvoj EVVO v mimoškolní oblasti; podpora projektů EVVO; podpora lesní pedagogiky.
Program pro rozvoj eko-agro oblastí v Ústeckém kraji na období let 2014 až 2020 – Podpora záchranných stanic na území Ústeckého kraje	Zajištění péče o zraněné volně žijící druhy živočichů chráněné dle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů na území Ústeckého kraje v působnosti záchranné stanice.
Program pro rozvoj eko-agro oblastí v Ústeckém kraji na období let 2014 až 2020 – Rybářství a rybníkářství na území Ústeckého kraje	Obnova výskytu původních druhů ryb, oživení zájmu o rybaření (noví členové), ozdravení chovů ve vodních tocích a nádržích Ústeckého kraje. Pořízení vybavení, násad původních druhů ryb, vybavení líhní.
Program podpory rozvoje zemědělství a venkovských oblastí Ústeckého kraje na období let 2014 až 2020	1) Investiční podpora do zemědělských hospodářství související se zemědělskou prvovýrobou. 2) Podpora investic souvisejících se zpracováním zemědělských produktů a jejich uváděním na trh. 3) Neinvestiční podpora předávání znalostí, informačních akcí a poradenských služeb.
Program pro poskytování příspěvků na hospodaření v lesích Ústeckého kraje na období 2014 až 2020	Poskytování příspěvku na obnovu, zajištění a výchovu lesních porostů a příspěvku na ekologické a k přírodě šetrné technologie v souladu se schválenou podporou č. SA. 36748 (2013/N).
Fond vodního hospodářství Ústeckého kraje	Poskytování dotací na podporu výstavby a obnovy vodohospodářské infrastruktury na území Ústeckého kraje dle § 88 odst. 15 vodního zákona.
Program pro podporu odpadového hospodářství obcí v Ústeckém kraji na období 2017–2025	Snižování měrné produkce směsného komunálního odpadu zvýšením účinnosti odděleného sběru a míry využití materiálově využitelných složek komunálního odpadu, míry využití biologicky rozložitelných odpadů a snižování měrné produkce směsného komunálního odpadu zavedením motivačních prvků do systémů jeho svozu v obcích za účelem splnění závazných cílů Plánu odpadového hospodářství Ústeckého kraje pro období 2016–2025.
Dotační program na výměnu zastaralých zdrojů tepla na pevná paliva (kotlíková dotace), 2. výzva	Účelem dotace je výměna stávajících ručně plněných kotlů na pevná paliva za nové nízkoemisní tepelné zdroje v rodinných domech určených k bydlení v Ústeckém kraji.

Další environmentální aktivity kraje a EVVO v roce 2017

Aktivity EVVO

Obecně byly aktivity EVVO zaměřeny zejména na zvyšování povědomí o problematice ekologické výchovy prostřednictvím ekologických center a výukových programů. V rámci podpory prostřednictvím dotačního titulu bylo v roce 2017 podpořeno 36 projektů s finančním rozpočtem přes 2 mil. Kč. Mezi další aktivity EVVO lze zařadit:

- > 6. setkání koordinátorů EVVO Ústeckého kraje – jaro 2017
- > krajská konference EVVO Ústeckého kraje – podzim 2017
- > 2x setkání ekologických center v Ústeckém kraji – jaro, podzim 2017
- > vyhodnocení a předání ocenění „Lipová ratolest“ – za přínos v ekologické výchově
- > vyhlášení dalšího ročníku Škola udržitelného rozvoje
- > seminář „Třídíme odpady“ – Recyklohraní
- > správa webových stránek – Ekovýchova v Ústeckém kraji
- > podpora Specializačního studia koordinátorů EVVO v Ústeckém kraji – prostřednictvím Klubu ekologické výchovy
- > publikace „Přírodní a kulturní dědictví Ústeckého kraje“ – náměty pro badatelskou činnost žáků ZŠ a SŠ – Klub ekologické výchovy
- > výukový materiál pro školy „Život v krajině“ – SEV SEVER Litoměřice
- > 13. ročník soutěže „Skleněná popelnice“ – třídění odpadů obcí a měst – EKO-KOM, a.s.
- > výtvarná soutěž pro děti ze ZŠ na téma kdo žije v přírodě Ústeckého kraje
- > zpracována databáze koordinátorů EVVO na ZŠ Ústeckého kraje.

Další aktivity

- > Osvětové aktivity pro občany v oblasti ekologických forem vytápění – semináře, konference.
- > Snížení koncentrací znečišťujících látek v ovzduší z dopravy, lokálních topenišť a stacionárních zdrojů – osvětové akce.
- > Vyhlášení dvou maloplošných zvláště chráněných území a rozšíření jednoho stávajícího maloplošného zvláště chráněného území – za finanční podpory OPŽP.
- > Podpora využívání místních zemědělských a potravinářských produktů – Regionální potravina, Potravina Přemysla Oráče, farmářské trhy.
- > Podpora vybraných činností v lesnictví souvisejících s ochranou biodiverzity, obnovou přirozených biotopů, komplexní údržbou lesa a obnovou lesních cest.
- > Podpora uživatelů pozemků, honiteb a rybářských revírů při činnostech přispívajících k ochraně biodiverzity a ekologické stability krajiny.

Aktivity neziskového sektoru s environmentální tematikou v roce 2017

Na území Ústeckého kraje působí ekologická centra, která organizují výukové programy, soutěže s ekologickou tematikou nebo semináře.

V databázi neziskových organizací v Ústeckém kraji je evidováno cca 30 organizací s environmentální tematikou, např.: EC Meluzína (Děčín), Ekologické centrum Most pro Krušnohoří (Most), České Švýcarsko o.p.s. (Krásná Lípa), 4. ZO ČSOP Tilia (Krásná Lípa), CEV VIANA (Litvínov), Vzdělávací a rekreační centrum Lesná, o.p.s., Středisko ekologické výchovy SEVER Litoměřice, Ekocentrum při Podkrušnohorském zooparku Chomutov, ZO ČSOP Klíny, Klub ekologické výchovy – krajská skupina Most. Mezi další organizace patří např. Zoologická zahrada Děčín, Zoologická zahrada Ústí nad Labem, Správa CHKO Labské Pískovce, Správa Národního parku České Švýcarsko, Správa CHKO České Středohoří, Minifarma Dlouhá Louka.

Aktivita	Garant aktivity
Obnova extenzivních ovocných sadů, výsadba starých odrůd ovocných stromů	EC Meluzína
Výukové programy pro MŠ, ZŠ a SŠ	Ekologické centrum Most pro Krušnohoří
Vzdělávací akce a kurzy pro odbornou i širokou veřejnost	České Švýcarsko o.p.s.
EVVO, provoz 3 ekocenter v Ústeckém kraji	4. ZO ČSOP Tilia
Koordinace EVVO při Schole Humanitas, garance programu GLOBE	CEV VIANA

Zdroj: KÚ Ústeckého kraje

Seznam zkratek

AOPK ČR Agentura ochrany přírody a krajiny ČR
BSK₅ biochemická spotřeba kyslíku pětidenní
CDV, v.v.i. Centrum dopravního výzkumu, veřejná výzkumná instituce
CENIA CENIA, česká informační agentura životního prostředí
CEV centrum ekologické výchovy
CO oxid uhelnatý
CO₂ oxid uhličitý
ČGS Česká geologická služba
ČHMÚ Český hydrometeorologický ústav
ČOV čistírna odpadních vod
ČR Česká republika
ČSOP Český svaz ochránců přírody
ČSÚ Český statistický úřad
ČÚZK Český úřad zeměměřický a katastrální
EC ekologické centrum
EEA Evropská agentura pro životní prostředí (European Environment Agency)
ERÚ Energetický regulační úřad
EVP ekologický výukový program
EVVO environmentální vzdělávání, výchova a osvěta
CHKO chráněná krajinná oblast
CHSK_{Cr} chemická spotřeba kyslíku dichromanem draselným
IPPC integrovaná prevence a omezování znečištění (Integrated Pollution Prevention and Control)
IRZ Integrovaný registr znečišťování
KÚ krajský úřad
LPIS veřejný registr půdy
MZe Ministerstvo zemědělství
MŽP Ministerstvo životního prostředí
N₂O oxid dusný
N-NH₄⁺ amoniakální dusík
N-NO₃⁻ dusičnanový dusík
NO_x oxidy dusíku
NP národní park
NPP národní přírodní památka
NPR národní přírodní rezervace
NRL Národní referenční laboratoř pro komunální hluk
o.p.s. obecně prospěšná společnost
OPŽP Operační program Životní prostředí
PAU polycyklické aromatické uhlovodíky
P_{celk.} celkový fosfor
PM suspendované částice
PP přírodní památka
PR přírodní rezervace
REZZO registr emisí a zdrojů znečištění ovzduší
SEKM Systém evidence kontaminovaných míst
SEV středisko ekologické výchovy
SEZ stará ekologická zátěž
SHM strategické hlukové mapování
SO₂ oxid siřičitý
SZP společná zemědělská politika
SZÚ Státní zdravotní ústav

TZL tuhé znečišťující látky
ÚHÚL Ústav pro hospodářskou úpravu lesů
v.v.i. veřejná výzkumná instituce
VN vodní nádrž
VOC volatilní (těkavé) organické látky
VÚKOZ, v.v.i. Výzkumný ústav Silva Taroucy pro krajinu a okrasné zahradnictví, v.v.i.
VÚV T.G.M. Výzkumný ústav vodohospodářský T. G. Masaryka, v.v.i.
ZO základní organizace

HKK Královéhradecký kraj
JHC Jihočeský kraj
JHM Jihomoravský kraj
KVK Karlovarský kraj
LBK Liberecký kraj
MSK Moravskoslezský kraj
OLK Olomoucký kraj
PAK Pardubický kraj
PHA Hlavní město Praha
PLK Plzeňský kraj
STC Středočeský kraj
ULK Ústecký kraj
VYS Kraj Vysočina
ZLK Zlínský kraj

